

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA
ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

Franqueo Pagado
Concesión 3159

Correo
Argentino
Central B.

Tarifa
Reducida
Concesión
No. 1551

REGISTRO NACIONAL
DE LA PROPIEDAD
INTELECTUAL
No. 225027

Núm. (Stev.) 8

Redacción
y Administración:

AN BLAS 1951

U. T. 59-3667

Bs. Aires

*

AR OČNINA:

Za eno leto

\$ 8.—

Za pol leta

\$ 5.—

Za inozemstvo

2 Dolarja

LETO (AÑO) I.

BUENOS AIRES, 31 DE DICIEMBRE (DECEMBRA) 1946

PD 213/4965

De un País Agrícola Yugoslavia Será Convertida en un País Industrial

78116
III

Si tomamos una enciclopedia, una geografía o simplemente un libro que nos habla de Yugoslavia, al llegar a la parte que trata sobre su economía inevitablemente dirá lo siguiente, o bien algo semejante a ello: Yugoslavia es un país esencialmente agrícola y toda su economía depende o está fundamentada en la producción del suelo. En efecto, ésa es la verdad; Yugoslavia es un país agrícola por excelencia; ello significa que carece de industrias o, en caso contrario, éstas son muy poco desarrolladas. Así, por esas causas, al diidirse el Continente Europeo en dos parte, una industrial y la otra agrícola o en otros términos en la Europa a vapor y en la Europa a caballo, Yugoslavia fué siempre incluida en ésta última o sea en la Europa a caballo, lo que indicaba un desarrollo industrial sumamente insuficiente.

Sabemos, y la práctica nos lo ha demostrado, que la industrialización de un país gravita enorme a la vez que favorablemente sobre la economía del mismo elevando el nivel de vida del pueblo. Empero los regímenes anteriores a la guerra en Yugoslavia jamás se han preocupado por levantar las industrias que tan necesarias eran en este país y cuando hacían algo en ese sentido ese algo obedecía a sus apetitos de avaricia desmesurada que iba en detrimento del pueblo y en beneficio únicamente de sus bolsillos y de la burocracia que se dedicaba tan solo a la invención de métodos de explotación y opresión del pueblo.

La guerra de Liberación Nacional ha abierto nuevos y claros horizontes a los pueblos de Yugoslavia. Horizontes ante los cuales se hallan caminos que conducen al bienestar, es decir a su felicidad. Por éstos caminos y hacia aquellos horizontes están marchando nuestros pueblos desconociendo y desechando la presencia de quienes otrora osarán ponerse en su camino y obstruir su paso. Ellos con ejemplos concretos evidencian al mundo su propósito de reconstruir su patria y labrar un porvenir feliz para ellos y para las generaciones venideras.

Así, en estos últimos días, desde la ciudad capital de la Rep. Fed. de los Pueblos de Yugoslavia, el cable ha transmitido la siguiente noticia:

"El primer ministro, mariscal Tito, anunció que el gobierno yugoslavo está redactando un plan quinquenal para transformar el país de una nación agrícola en una nación industrial, al pronunciar un discurso ante la delegación de los familiares de las personas que fueron víctimas del fascismo y de los familiares de las personas que fueron víctimas del fascismo y de los combatientes que murieron en la guerra. El mariscal Tito agregó: "Con arreglo al nuevo plan la industria pesada ocupará el primer plano en nuestra evolución económica y asimismo será triplicada la producción de la energía eléctrica en todo el país. Tendremos nuevos ferrocarriles y carreteras pavimentadas para llenar las necesidades que serán creadas con nuestro programa de industrialización. Nuestro territorio es muy rico y pronto comenzaremos recoger los frutos de nuestro trabajo".

Estas declaraciones del jefe del gobierno yugoslavo, mariscal Tito, aparte de confirmar todo lo anteriormente expresado constituye una gran esperanza para los pueblos de Yugoslavia, porque con ello ven que se hallan en el camino hacia el, y próximos al logro de uno de sus anhelos: la industrialización del país que elevará la economía del estado y asimismo garantizará su bienestar.

La Yugoslavia de hoy se reconstruye incesantemente y a la par de esa reconstrucción se construye, construye todo aquello de lo que carecían hasta antes y durante la guerra, construye todo lo es necesario a un país y lo construye porque esa es la voluntad incólume de sus pueblos, construye fábricas, escuelas, ferrocarriles, carreteras, barcos, puertos, etc.; construye un porvenir feliz.

Todo esto será intensificado aún más; el ritmo será acelerado apenas se pueda marchar conforme al anunciado plan y en Yugoslavia se operará una evolución económica como en muy pocas partes hasta hoy se habrá tenido oportunidad de observar, y haciendo el contraste con los gobiernos anteriores la mencionada evolución irá transformando a la economía de Yugoslavia; ésta irá pasando paulatinamente del "caballo" al "vapor" y aquella, la economía, ya no dependerá, es decir no estrá fundamentada exclusivamente ni tampoco en su mayor parte en la producción agrícola porque Yugoslavia, de su condición de país agrícola estrá convertida en un país industrial.

"J. I. V."

MIROVNA KONFERENCA SE NI SESTALA ZATO, DA USTVARI NOVE KRIVICE

GOVOR VODJE JUGOSLOVANSKE DELEGACIJE EDVARDA KARDELJA
V POLITIČNO-TERRITORIJALNI KOMISIJI ZA MIR Z ITALIJO

(Nadaljevanje)

V govoru spoštovanega gospoda Mac Neila je neko mesto, ki bi ga morda morali mi Jugoslovani razumeti kot opomin, približno take vrste: "Če vi Jugoslovani nočete sprejeti tistega, kar želimo, tedaj se vam lahko pripeti še kaj hujšega." — Če sem napak razumel to mesto, prosim gospoda Mac Neila, da mi oprostí. Če sem pa pravilno razumel, tedaj moram povedati, da nam Jugoslovanom takšne besede niso povsem neznane. Dovolite mi, da vas še enkrat spomnim na adresó od 4. novembra 1920. leta, v kateri pravi Imperiali, italijanski veleposlanik v Londonu, grofu Sforzi: "Lloyd George mi je rekel, da je poslal brzojavko v Beograd, v smislu, kot smo želeli, t. j. da vlada njegovega britanskega veličanstva pripisuje veliko važnost rešitvi jadranskega problema. V primeru neuspeha pogajanj bo podpirala britanska vlada, zvesta svojim obveznostim, italijansko vlado, če bo nameravala uporabiti londonski pákt." Po vsem tem pa nam je ta metoda že znana. Kljub temu pa upam, da nisem dobro razumel gospoda Mac Neila. To upam iz preprostega razloga, ker jugoslovska delegacija še ni izgubila upanja, da nebo postavljena pred izvršeno dejstvo in izglasovan sklep, temveč da se bo zahtevala sporazumna rešitev. Če taka namera ne bi obstajala, tedaj jugoslovska delegacija zares ne bi mogla razumeti, zakaj so jo poklicali na konferenco.

Predstavnik Francije postavlja na isto tehtnico interese Jugoslavije in Italije

Za nastop predstavnika Francije je značilno, da je postavil na tehtnico pravice in življenjske koristi Jugoslavije na eni strani in zgodovinske imperialistične koristi Italije na drugi strani. Nobene razlike ne dela med njimi. Njemu so tako eni, kakor drugi enako važni in enakih moralnih vrednosti. Slednji lahko po eni strani pravi: "Za Jugoslavijo je Trst prirodni izhod Slovenije in ni ničesar drugega, kakor otok v slovenskem morju." Ali da pravi: "Zodvzetjem obale bi se odsekalo zaledje Slovenije od njenega edinega izhoda na morje in s tem bi se porušila ekonomska in etnična enotnost ozemlja." Zanj pa so tudi enakovredne italijanske imperialistične pozicije in zato govori na drugi strani tako: "Za Italijo je Trst morda več kakor italijansko mesto, ker so v njem zelo razviti italijanski ekonomski interesi." Podórtava tudi, da je bil Trst "v zgodovini z Italijo povezan" v tolikšni meri, da je njegova pripadnost Italiji nesporna. Lahko mu odgovorimo, da je Trst stvarno tisočkrat tesneje povezan s Slovenijo, kakor z Italijo, ki ga je posedovala 25 let in ga

je zahtevala šele v zadnjih 70 ali 80 letih. Ta trditev, da pripada Trst Italiji, ne samo, da je zelo sporna, da ne more vzdržati sploh nobene kritike. Čudim se, da tako govori predstavnik Francije, ki brez dvoma ni pozabila italijanskega napada na Francijo. Ta parola se je glasila: "Tunis, Korkizka, Nica". Opravičevala pa se je z istimi argumenti, s katerimi se danes opravičuje zahteva Trsta, Gorice in Istre.

Radi bi spomnil francoskega predstavnika, da je Francija v prejšnji zgodovini drugače gledala na pripadnost Trsta. Zato tudi Napoleon ni priključil Trsta italijanski kraljevini, temveč jugoslovske Iliriji z glavnim mestom Ljubljano. Prav tako je potrebno prečitati zapiske Stendhala o tem vprašanju.

Po dosedanjem poteku generalne diskusije o tem vprašanju je potrebno povedati tole: Čas je, da vse delegacije v celoti pristopijo k obravnavanju stvarnih dejstev, a potrebno je vedeti, kakšna stvarna dejstva, kakšni etnični, geografski, prometni, ekonomski in drugi argumenti opravičujejo to érto, ta ali oni amandement. Zaveznica Jugoslavija, ki se ni 27. marca in 6. aprila 1941. leta in v vsem času svoje herojske borbe z nikomer pogajala, pod kakšnimi pogoji bo stopila v vojno proti Hitlerju zaradi tega, ker je bila prepričana, da se noben zaveznik ne bo izneveril pravičnim zahtevam narodov Jugoslavije — taka Jugoslavija ima pravico zvedeti, zakaj se ji odvzema Kanalska dolina, zakaj se molči o Beneški Sloveniji, zakaj se nenaravno trga mesto Gorica od svojega zaledja, zakaj se Jugoslaviji ne priznava Tržiča, zakaj se Trst popolnoma oddvaja od Jugoslavije, zakaj se ustvarja koridor med Italijo in svobodnim ozemljem Trsta ter odvzema slovenskemu narodu tako na severu, kakor na jugu od Trsta vsa njegova morská obala?

Francoska érta n. pr. konkretno zahteva, da Jugoslavija žrtvuje več kakor 20.000 do 25.000 strnjeno naseljenih Slovencev v okolici mesta Gorice in v tem mestu samo zaradi tega, da bi se lahko prepustil Italiji italijanski jezik v središču mesta Gorice, ki šteje kakih 10.000 do 15.000 duš. Zakaj? Odgovarjajo nam: Zato, ker je Gorica italijansko mesto. To je predvsem neresnica. Gorica je pretežno slovensko mesto. Celó po statistiki iz leta 1910 je živeló v središču samo 3000 Italijanov več kakor Slovencev. Dejansko pa so imeli Slovenci večino tudi v samem mestu, toda poleg tega so tudi predmestja popolnoma slovenska. Tako živi na ozemlju, ki se zaradi nekega italijanstva Gorice izročá Italiji, ogromna večina Slovencev. Ali se lahko da opravičiti tako teptanje etničnega náčela?

Toda tukaj se vztrajno gre molče

SREČNO NOVO LETO 1947

želi vsem rojakom in rojakinjam in vsem organizacijam slovenske in jugoslovanske naselbine Slovenski Svet.

preko vseh teh dejstev in šarokopitno se ponavlja, da je resnična trditev, da je Gorica italijansko mesto. (Gorica ni italijansko mesto niti v tem smislu, v kakršnem je na primer Trst ali katero izmed istrskih mestec.) Jasno moram izjaviti, da ni Jugoslovanov, ki bi se kdaj odrekli Gorici.

Leta 1714 so na glavnem trgu v Gorici nemški fevdaleci obglavili in razčetrili 11 voditeljev slovenskih kmekih puntarjev. Od takrat sta pokrajina in mesto prizorišče najbolj krvavih borb slovenskega naroda za svobodo. V teh borbah je tukaj vzrastle najodporniši in najbolj zaveden del slovenskega naroda. In ko so v Sloveniji počile prve partizanske puške proti italijanskim osvajalcem, sta bila celotno področje Gorice in mesto Gorica takoj na nogah. Tukaj je bilo središče partizanskega odpora v Julijski krajini. Danes okrog Gorice in v dolinah Soče in Vipave ni družine, ki ne bi imela sina ali hčere v partizanih in v narodno-osvobodilni vojski Jugoslavije. To prav tako velja za velik del družin v sami Gorici. Ali si kdo lahko misli, da se bo to ljudstvo sprijaznilo z vsodo, ki mu jo namenja francoska črta? Ali lahko kdo pomisli, da se bo Jugoslavija lahko izneverila tem svojim bratom na Soči, ki se toliko žrtvovali v borbi za osvoboditev vseh narodov Jugoslavije — da bi se jim izneverila tako, kakor so se je izneverili oni zavezniki, ki so jih v letih vojne preko londonskih in newyorških radijskih postaj pozivali, naj se dvignejo v borbo proti Mussoliniju za svojo osvoboditev?

Jugoslovanska delegacija dan za dnem dobiva resolucije, pisma in brzojavke s strani ljudstva zahodno od francoske črte, ki zapada obupu. V teh pismih je govora o tem, da bodo kmetje požgali svoje hiše, svoje vasi, da bodo posekali vinograde in ponovno odšli s puško v roki v gozdove, da se borijo za svojo svobodo. To so besede obupa in strašnega razočaranja, toda hkrati opozarjajo na vso odgovornost tistih, ki se pri določanju meje bavijo z aritmetično ekvilibristiko onih, ki ne vidijo živih ljudi, ki jih je ta njihova aritmetika privedla do obupa, do odločitve, da rajši umrejo na pogorišču svoje rodne vasi, kakor da bi sprejeli usodo, ki jim jo pripravljajo delegacije na mirovni konferenci v Parizu.

Kanalska dolina in Beneška Slovenija sta sestavni del slovenskega etničnega ozemlja

Francoska črta dalje zahteva od Jugoslavije, da se ji odtrga Kanalska dolina v korist Italiji. O nekakšni pravici Italije do Kanalske doline sploh ne more biti govora, če upoštevamo naslednjadejstva: 1. da v njej leta 1918, ko jo je Italija zasedla, Italijanov sploh ni bilo; 2. da se je italijansko naseljevanje te doline pričelo šele leta 1940, to je med vojno, in to na temelju sporazuma med Hitlerjem in Mussolinijem glede izmenjave prebivalstva; 3. da so edino prvotno prebivalstvo Kanalske doline Slovenci; 4. da predstavlja vzhodni del Kanalske doline za Italijo pozicijo za napad proti

Jugoslaviji, pozicijo, s katere je Italija izvedla v aprilu 1941 napad na Jugoslavijo.

Tukaj imamo kategorično aneksijsko spomenico italijanske vlade in v njej karto, v kateri vključuje Italija skoro vso Julijsko krajino v svoje "prirodne meje". Vendar je v njej vzhodni del Kanalske doline izločen iz "prirodnih mej" Italije.

Glejte, kaj pravi o Kanalski dolini tak italijanski strokovnjak, kot je to

profesor Ferdinand Milone (prof. geografije na univerzi v Neaplju). Na straneh 25—28 svoje knjige "Vzhodna meja", ki jo je izdal leta 1945, pravi: "Vzhodno italijansko mejo navadno potegnemo od sedla pri Žabnici (804 m nad morjem) Camporosso, Seifnitz), ki loči vode Bele (Fele) pritoka Tagliamento od vod Ziljice, pritoka Zilje (Gail) v Avstriji, ter navadno velja kot meja med Kamniškimi na severu in Julijskimi Alpami na jugu — v tem delu prehaja politična meja naravno mejo, razvodnico. Našel bi se vsekakor dober razlog za to, da bi se preskočilo prirodno mejo. Ti razlogi so dobri in pa enostavni v prilog dežele, ki želi dobro zavarovati vrata svoje hiše. Toda niso niti najmanj pravični in po mojem mnenju niti najmanj pravični geografski razlogi, in čeprav se bodo proti meni dvignili glasovi, — mejo je treba prenesti na razvodnico". Tako pravi prof. Milone. Pripominjam, da poteka jugoslovanski predlog meje prav čez to razvodnico, ki jo italijanski profesor Milone predlaga kot mejo.

Glejte, to so kratko dejstva v zvezi s Kanalsko dolino. Kakšni so argumenti, ki bi izpodbijali ta dejstva? Dosedaj teh argumentov nismo slišali. Francoska črta daje Kanalsko dolino Italiji. Ali ne bo to ohrabilo onih napadalnih sil, ki bodo prišle do prepričanja, da je sila vendarle močnejša od pravice, da se vendarle lahko uspešno izvaja politika nasilja?

Dalje se izroča Italiji Beneška Slovenija, ozemlje, na katerem je italijansko štetje leta 1911 preštelo 34.800 Slovencev in 601 Italijana, italijansko štetje iz leta 1921 pa 33.904 Slovencev in 1294 Italijanov. Pri tem celo nismo upoštevali onih Slovencev, ki živijo

zahodno od črte, ki se jo lahko vzame kot mejo strnjeno naselejnega slovenskega ozemlja. Kdo bi mogel kljub nedvoumnim podatkom — ki so poleg tega še vzeti iz uradnega italijanskega vira, objavljenega pod fašističnim režimom — resno izjaviti, da bi se Beneška Slovenija na temelju etničnega načela morala in smela prepustiti Italiji? Jasno je, da gre za očitno grobo kršitev etničnega načela. Toda pri vprašanju Beneške Slovenije, kakor tudi pri vprašanju Gorice in Kanalske doline ne gre samo za kršitev etničnega načela na škodo Jugoslavije, ampak tudi za kršitev interesov njene varnosti.

Postavlja se vprašanje: Zakaj se puščajo vse strateške prednosti večrajšnjemu napadalcu Italiji, ki ima v svojem sektorju po francoski črti nasprotno od Jugoslavije lahke dostope do meje s položnimi zapadnimi padci? Zakaj se daje Italiji tak strateški klin, ki se skozi odprtino v širini 20 kilometrov približuje na samo nekaj kilometrov središču zgornje Soške doline, Tolminu, in to klin, ki je naseljen strnjeno s slovenskim prebivalstvom? Glede tega nismo dosedaj slišali nobenega argumenta. Tudi g. Bonomi in italijanska spomenica molčita, kakor da ne obstaja tako imenovana "Slavia Italiana", kot imenujejo to pokrajino italijanski geografi. Vsekakor oni prav dobro vedo, zakaj se imenuje prav "Slavia Italiana". Kakšen razlog za to taktiko zamolčevanja dejstev?

Toda kljub svoji neizpodbitni pravici do celotne Beneške Slovenije je Jugoslavija odstopila od take zahteve. Odstopila je zato, da bi se olajšala možnost sporazuma. Jugoslavija zahteva samo majhen del Beneške Slovenije, na katerem je ivelo po italijanskem štetju iz leta 1921, 14.367 Jugoslovanov in samo 1660 Italijanov, medtem ko prepušča Italiji okrog 20 do 25 tisoč beneških Slovencev. Ni mogoče zanikati, da to ne bi bila resna žrtev za majhen narod, ki šteje 1 in pol milijona ljudi.

Italijansko in slovensko prebivalstvo Tržiča zahteva priključitev k Jugoslaviji

Na področju med spodnjim tokom reke Soče, ki predstavlja naravno mejo Italije, in Tržičem (Monfalcone) leži pokrajina, ki je v etničnem pogledu mešana; Italijani in Furlani skupno imajo manjšo večino. Toda tudi oni v veliki večini zahtevajo, da se priključijo k Jugoslaviji. Izročiti to področje Italiji, pomeni dati ji novo strateško mostišče na vzhodu Soče, ki bi bilo velikega pomena za morebiten bodoči napad. Razen tega je ekonomsko življenje tega področja s svojimi zvezami in možnostmi usmerjeno proti vzhodu, v slovensko zaledje. Zato je razumljivo, da prebivalstvo tržiškega področja v svoji ogromni večini — (kot je to tudi primer s prebivalstvom celokupne Julijske krajine) — ne samo jugoslovansko prebivalstvo v celoti, ampak tudi večina Italijanov, — zahteva priključitev k Jugoslaviji.

Omenil bom samo, da je prav te dni prišla v Pariz neka italijanska delegacija iz Tržiča in okolice, da bi posameznim delegacijam te konference izrazila željo prebivalstva tržiškega področja, da se priključijo k Jugoslaviji. Govorijo nam, da so jih ogromne množice s solzami v očeh poslale na pot in jim naročile, da bodo morali zapustiti domove in emigrirati v Jugoslavijo in v Trst, ako bi to področje pripadlo Italiji.

Komisija strokovnjakov, ki je bila v Julijski krajini, žal ni upoštevala

tudi volje prebivalstva onih področij, ki jih je obiskala, da bi od blizu spoznala tako njihovo etnično strukturo kakor tudi njihove geografske in ekonomske značilnosti. Njeni člani so lahko ugotovili razpoloženje ogromne večine prebivalstva, toda poročilo komisije ni niti omenilo te strani vprašanja. To poročilo sploh ne govori o ogromnih množicah, ki so po vsej Julijski krajini od kraja do kraja ustavljale avtomobile komisije ter ognjevitimi besedami in s solzami obeh dokazovale svojo voljo in njuno potrebo, da se njihovi kraji priključijo Jugoslaviji. Tako so delali Jugoslovani, toda tako so delali tudi Italijani v Julijski krajini, kajti na tem ozemlju je bila dejansko dosežena enotnost ogromne večine Jugoslovanov in Italijanov.

V zvezi s temi bi se rad dotaknil dejave, ki jo je podal delegat Velike Britanije. Rekel je namreč: "Ni zločin biti Italijan". Ne vem, na koga je delegat Velike Britanije naslovil te besede, toda popolnoma jasno je, da je mogel nasloviti na nobenega našega delegata. O tem, kakšno je razmerje narodov Jugoslavije do italijanskega ljudstva, bi lahko najbolje izpovedali oni italijanski predstavniki iz Trsta, Gorice, Tržiča in drugih krajev Julijske krajine, ki so prišli semkaj, da imenu italijanskega prebivalstva Julijske krajine zahtevajo priključitev Julijske krajine k Jugoslaviji, in že nekaj mesecev zaman trkajo na uradna vrata raznih delegacij, katerim bi želeli povedati mnenje Italijanov Julijske krajine. Povedati bi jim želeli, da bi bilo lahko italijansko-slovensko prijateljstvo in bratstvo, ki je bilo sklenjeno v Julijski krajini, vzgladiti številnim na tej konferenci, kako se sklepa mir in sodelovanje med narodi.

Delegatu Velike Britanije bi rad povedal še nekaj: — Ne, ni zločin biti Italijan. Toda zdi se mi, da žive danes na svetu ljudje, ki so prepričani, da je zločin biti Jugoslovan, da je zločin želeli resnično nacionalno neodvisnost, da je zločin nboriti se za združitev svojega naroda in za njegovo srečo in blaginjo ter da je zločin, če se kdo pusti zatirati in izkoriščati tuje! bi ponosen, ako bi bil Italijan, ki se v svoji domovini boril za srečo svojega naroda, za pravice vsakega delovnega človeka, za resnično demokracijo, lepšo bodočnost tistih, ki trpe, prav tako kakor sem ponosen, da sem se v svoji domovini boril za ista načela. Prav tako pa sem prepričan, da zaslužijo prezir vsi tisti, ki hlepijo po zemlji, ki rušijo človečanske pravice narodov in posameznikov. Ti ljudje služijo prezir ne glede na to, če imenujejo Jugoslovani, Italijani, ali kakor koli drugače. Tako g. Mac N razumem jaz internacionalizacijo, ki ni imenujete pomoč.

Tako je z načrtom jugoslovansko-italijanske meje, ki jo predlaga S ministrov.

(Nadaljevanje na 8 strani)

PLANOS — CALCULOS
HORMIGON ARMADO
CONSTRUCCIONES
V. L O J K
Técnico Constructor

Pedro Moran 5130 - U. T. 50-718

HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67 - 68
Buenos Aires

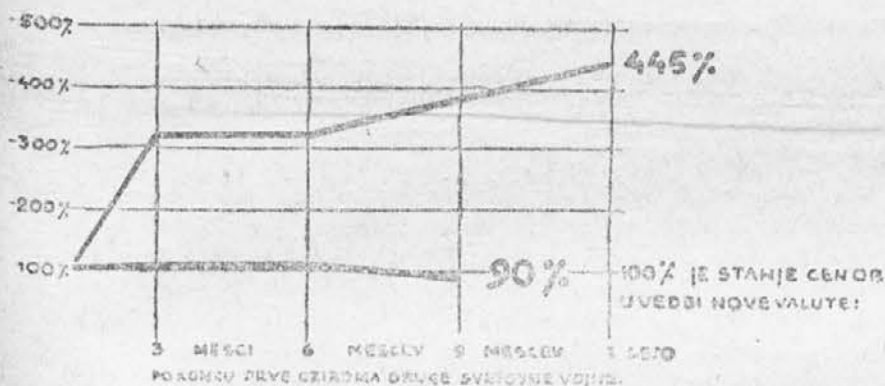
ZA BOLJŠE ŽIVLJENJE NAŠEGA DELAVCA

PORAST ŠTEVILA ZAPOSLENEGA DELAVCA V 1 IN POL LETU

Ljudska oblast je napravila vse, kar je bilo mogoče, da bi se položaj delovnemu ljudstvu izboljšal. Posebno skrb je posvetila delavskemu razredu, ki je bil pred vojno najbolj zapostavljen. Delavci so s svojimi žulji ustvarjali milijone tujim kapitalistom, kadar pa ga ti niso potrebovali so jih metali na cesto. Nova Jugoslavija skoraj ne pozna brezposelnosti. Gornji grafikon nam kaže zaposlenost delavstva pod kapitalistično protiljudsko oblastjo v letu 1920 in zaposlenost delavstva v novi ljudski državi leta 1946.

Po prvi svetovni vojni so se cene dvigale, sedaj pa padajo

Ljudska oblast je tudi napravila vse, da bi se standard delavstva dvignil. Medtem ko so po prvi svetovni vojni cene rastle, v novi državi cene padajo. Na grafikonu nam prva črta kaže, kako so po prvi svetovni vojni cene rastle, druge pa kako po tej vojni padajo. Kako cene padajo nam kaže tudi naslednji indeks v primerjavi z letom 1938:

november 1945	654.53 din.	april 1946	509.46 din.
december 1945	647.89 ..	maj 1946	305.40 ..
januar 1946	867.21 ..	junij 1946	296.40 ..
februar 1946	753.13 ..	julij 1946	249.50 ..
marec 1946	719.45 ..		

Istočasno ko cene padajo pa zaradi uvajanja akordnih postavk zaslužek našega delavstva raste. Spodnja tabela nam kaže porast povprečne zavarovane dnevne mezde v razdobju od novembra 1945 do julija 1946:

november 1945	78.54 din.	april 1946	85.64 din.
december 1945	81.45 ..	maj 1946	87.14 ..
januar 1946	83.33 ..	junij 1946	88.90 ..
februar 1946	84.48 ..	julij 1946	90.98 ..
marec 1946	85.97 ..		

Iz te tabele je videti, da se dnevna zavarovalna mezda neprekinjeno zvišuje in je v mesecu juliju že dosegla 90.98 din. To zvišanje je zdrav pojav v našem gospodarstvu, ker vzrok ne leži v zmanjšanju vrednosti dinarja ali zvišanju plač in mezd.

Primorska tekmuje, da ne pride praznih rok k Titovi Jugoslaviji

"Našemu malemu in revnemu človeku je treba pomagati", s tem geslom je bilo lani 2. oktobra ustanovljeno v Ajdovščini Pokrajinsko podjetje za destilacijo in predelavo sadja (PDD-PS), ki si je zadalo nalogo zbirati zdravilna zelišča in sadje ter sadne odpadke za predelavo v žganje.

Prostore je podjetje dobilo v zapuščeni tekstilni tovarni, ki pa jo je bilo treba še popraviti in preurediti. Podjetje je ustanovilo svojo mizarstvo delavnico, ki je opremila zapuščene zidove s potrebnimi okni in vrati, mizami, kadmi in drugim inventarjem.

Podjetje je začelo s petimi delavci, ki so bili hkratu mameščenci, danes pa je 34 delavcev in namščencev. Vse delo je plod pridnosti in samoiniciativnosti preprostih delavcev. V prostoru za destilacijo so postavili velik kotel s kapaciteto 700 litrov — po zamisli in načrtu tovariša Lampe Mirkota. Ta kotel proizvaja na uro 20 do 25 litrov žganja, voda, ki služi za hlajenje, se odvaja v kopalnico, kjer goraka služi delavcem za kopeli. Ta tovariš je tudi mojster za izdelavo likerjev; 20 vrst jih izdelujejo po zaslugi njegove pridnosti. Bil je v inozemstvu in je doma svoje znanje še izpopolnil. Gorkič Venceslav, delavec in sodar obenem je opremil podjetje s kadmi in drugim potrebnim inventarjem. Sezidali so tudi štiri velike silose s kapaciteto 180 hl vsak — za shrambo in vrenje sadnih odpadkov ter tropin. Sedaj montirajo veliko sadno stiskalnico in pripravljajo betonsko kad za 4000 litrov sadnega soka. Iz te kadi se bo sok odvajal po posebnih ceveh v pasterizatorje. Glavni namen podjetja je izdelava zdravih brezalkoholnih pijač. Delo bo zelo olajšano, ker bodo pripeljana sadje dali v poseben kanal s tekočo vodo, ga tu očistili in nato s avtomatičnim dvigalom dvigali v stiskalnico. Do prihodnjega maja bo podjetje dogotovljeno in bo lahko že pričelo izdelovati sok iz češenj.

Oddelek za destilacijo je že lani nakupil v okraju Herpelje-Kozina čez

500 stotov brinjevih jagod in jih predelal v olje in brinovec. En milijon sto tisoč lir je po zaslugi tega podjetja prišlo v ta okraj. Od Vinarske zadruga v Vipavi je podjetje prevzelo 350 stotov tropin, ki jih bodo predelali v žganje. Zadruga bo žganje skupno prodala, ali pa ga bo razdelila članom.

V letošnji sezoni so odkupili od nabiralcev 842 stotov malin; 190 stotov so predelali v podjetju, 652 stotov pa so jih poslali v Ljubljano. Tako je najrevnejši sloj izkupil en milijon dvesto tisoč lir. Nabavili so tudi 31 stotov bezgovih jagod, 6 stotov šipkovih jagod in več stotov košče breskev.

Podjetje je odkupilo tudi 295 stotov lubja smrdeljike (*rhamus falax*), 23 stotov cvetja arnike, 3 stote volčjih češenj, 200 stotov encianovih korenin in 58 stotov pelina; skupno za dva milijona lir.

Kakšnega pomena je to podjetje za naše gospodarstvo je razvidno iz tega, da je že v dobi, ko se šele gradi, nakupilo za štiri milijone in pol proizvodov, ki bi se sicer uničili. Če pomislimo, da so ta denar prejeli ravno tisti kraji, ki so največ pretrpeli v NOB, se še jasneje pokaže pomen in potreba ustanovitve takega podjetja.

Podjetje ima pred seboj velike možnosti razvoja in mu bo treba posvetiti največjo skrb.

Obsojanja vredno pa je, da se za delavstvo tako malo skrbi. Videli smo, da spijo na podstrešju na nekakih zasilno pripravljenih deskah, ki niso niti od daleč podobno posteljam. To bi se nikakor ne smelo več dogajati. Sami so vzeli to vprašanje v roke, ko so napravili 317 prostovoljnih ur pri pripravljanju skupne spalnice.

Ogarev.

MEHANIČNA DELAVNICA
Anton Klinc
Tinogasta 4386-88 U. T. 50-5750

JUGOSLOVANSKO DRUŠTVO "SAMOPOMOČ SLOVENCEV"

Centenera 2249

U. T. 61-1701

V BUENOS AIRESU

Vabi vse cenjene rojake in rojakinje na svojo četrto obletnico svojega lastnega doma in DESETO OBLETNICO DELOVANJA, katera se vrši v SOBOTO 1. FEBRUARJA 1947 ob 9 uri zvečer v društvenih prostorih CENTENERA 2249 in Avda. RIESTRA.

S P O R E D :

- 1.) Sodelujejo vsa slovenska društva z svojimi točkami.
- 2.) Podala se bo igra v štirih dejanjih:

"PARTIZANSKA ŠPIJONKA"

O S E B E :

Prizor partizana na pečini izvajata: Vinko Truden in Anton Žnidaršič. Nasleduje igra 4. dejanka.

Major Rudolf Miler	Anton Žnidaršič
Vilna, špijonka	Sonja Golja
Nemški general	Franc Intihar
Zofka, služkinja	Rosita Sivec
Poveljnik partizanov	Adolf Cenčič
Častnik partizan	Alojz Marušič
Nemški vojaki	

Po končanem sporedu bo PLES do 4 ure zjutraj. Igral bo karakterističen orkester pod vodstvom Josipa Samca. Društveni bufet bo dobro založen z raznimi jedili in mrzlo pijačo. Se vljudno priporoča

ODBOR

TRGOVINA JESTVIN
"PRI ČERNICU"
Viktor Černic
CORONEL RAMON LISTA 5650
U. T. 64-1509

TRGOVINA JESTVIN
Oton Turel
ANDRES LAMAS 1265
U. T. 59-1892

SLOVENSKI GLAS

Propietario: CONSEJO ESLOVENO

Director: JOSE NOVINC — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1509.
 "Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
 Ljudski Oder: Coronel Ramón Lista 5158. U. T. 50-5502.
 Jugoslovansko Društvo Samopomoc Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.
 Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-3667.
 Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Cnel. R. Lista 5158. U. T. 50-5502.

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pínzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Zigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Florido in okolico: Gregore Ivan — Lavalle 3297, Florida, F. C. del E.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Villa Lugano: José Brišček — Beron de Astrada 6488.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Caseros in Tropezón: Iván Hrovat — Lisandro Medina 1386.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
 Na Paternalu: Matevž Simčič — Warnes 2101, Buenos Aires.

Buenos Aires, 31 de Diciembre de 1946

No. 8

SLOVANSKI NARODI V BORBI ZA MIR IN DEMOKRACIJO

Na Vseslovanskem kongresu, ki se je vršil v Beogradu, so med drugim razpravljali o uspehih slovanskih narodov v borbi za mir in demokracijo.

Znano je, da je bila drugasvetovna vojna, ki jo je pripravljala mednarodna reakcija, sprožili pa nemški fašisti, naperjena predvsem proti slovanskim narodom in zlasti proti Sovjetski zvezi, ki je nastopala in nastopa na čelu onih, ki se borijo proti fašizmu in njegovim idejnim privržencem.

Nemške fašistične horde, ki so okupirale večino evropskih držav, so grozile zaslužiti vse slovanske države. Zahrbni napad nacizma na Sovjetsko zvezo ni mogel vznemiriti slovanskih držav niti za njihovo lastno usodo, niti za usodo Sovjetske zveze, ki je bila zanje opora in upanje v osvoboditev izpod nemškega jarma. Ko so se fašistične oklepniške pošasti pomikale proti Moskvi, se je v avgustu 1941 sestal prvi kongres naprednih predstavnikov slovanskih narodov. Udeleženci kongresa so v imenu vseh slovanskih narodov soglasno sklenili, da se bodo borili proti najhujšemu sovražniku vseh Slovanov — proti nemškemu fašizmu. "SLOVANI RAJE IZKRVAVIJO V BORBI KOT PA POSTANEJO SUŽNJI NEMŠKIH LJUDOŽRCEV", je zapisano v spomenici, ki je bila sprejeta na kongresu. Ta spomenica je borbeni poziv na organizirano borbo slovanskih narodov proti fašističnim osvajačem.

Ta borba je doživela takšne razmah, da je imela skoraj v vseh slovanskih državah splošni vseljudeški značaj. V protifašistični osvobodilni vojni so pokazali slovanski narodi na čelu s Sovjetsko zvezo žilavo vztrajnost, odločnost in brezprimerno junaštvo.

Jugoslovanski narodi so ustvarili — neomajno verujoč v mogočno silo Sovjetske zveze — močno partizansko gibanje, ki je postavilo temelje za silno narodno armado. V vojni je vezala jugoslovanska armada znatno število sovražnih divizij.

Ob pomoči Sovjetske zveze je ustvarila Poljska svojo vojsko, ki je v nasprotju z emigrantsko Andersovo vojsko častno izpolnila svojo dolžnost do domovine.

Ceskoslovaška je prav tako s pomočjo Sovjetske zveze organizirala svojo vojsko, ki se je aktivno udeležila vojaških operacij na sovjetsko-nemški fronti.

Bolgarski narod se je z vsemi silami uprl pošiljanju bolgarske vojske na fronto proti Sovjetski zvezi; po 9. septembru 1944, ko je bila strmoglavljena fašistična vlada in je zmagala Domovinska fronta, pa se je bolgarska vojska

SREČNO NOVO LETO 1947

želi vsem naročnikom, oglaševalcem, in čitateljem "Slovenskega Glasa"

Uredništvo in Upravništvo.

skupno z Rdečo armado in Narodno osvobodilno vojsko Jugoslavije aktivno borila proti Hitlerjevi Nemčiji.

Slovanski narodi so se v tej vojni nad vse hrabro borili. Popolnoma jasno so spoznali: ali svobodno demokratično življenje ali suženjstvo. In samo skupnosti demokratičnih sil in njihovi pripravljenosti na vse žrtve in trpljenje gre zasluga, da je bila vojna dobljena. Slovanski narodi so lahko ponosni na svoje uspehe v skupni zmagi nad Hitlerjevo Nemčijo. S tem so storili vsemu človeštvu neprecenljivo uslugo pri osvoboditvi izpod jarma nemških zavojevalcev.

Narodi slovanskih držav cenijo osvobodilno vlogo Sovjetske zveze in njene Rdeče armade. Hvaležni Rdeči armadi za svojo osvoboditev se jasno zavedajo, da je slonelo glavno breme vojne na ramah Sovjetske zveze in da je najnaprednejši narod v Sovjetski zvezi — veliki ruski narod.

Skupna borba slovanskih narodov proti nemškim fašistom je trdna osnova za nadaljni razvoj enotnosti slovanskih narodov v borbi za mir in demokracijo. Ta enotnost, skovana med vojno v skupno preliči krvi, se po vojni še naprej utrjuje in pogloblja. Prijateljstvo in enotnost slovanskih narodov ima svoj poglavitni cilj v tem, da prepreči vsakršno morebitno ponovitev fašističnega napada na slovanske države in zavaruje mir in varnost v vsem svetu. Vse svoje sile in napore posvečajo nadaljnemu razvoju sodelovanja, prijateljstva in slovanske solidarnosti, zlasti s Sovjetsko zvezo. Slovanski narodi ne bodo nikoli pozabili besed generalisima Stalina: "DOBITI VOJNO SE NE POMENI zagotoviti narodom v bodočnosti TRAJEN MIR IN VARNOST".

Na poti do trajnega miru so neštete težave, ki jih ni moči lahko obvladati. Ze več kot leto dni je, kar je bila vojna končana. Mednarodni položaj pa še vedno ni tak, da bi bilo mogoče reči, da je mir že zavarovan. Zazdaj še ni trdnega miru. V Grčiji vlada strahovito nasilje, ubijajo, zapirajo in preganjajo nedolžne ljudi. Na Kitajskem je reakcija organizirala borbo proti demokraciji. V Indoneziji se bijejo krvave borbe proti ljudstvu, ki hoče svobodno živeti na svoji zemlji. V Španiji je še nadalje živo ognjišče fašizma.

Mednarodni reakcionarni krogi nadaljujejo svojo razdiralno delo. Med zavezniške države sejejo same razdore. Vesti, ki so prihajale z mirovne konference, so vzbujale vznemirjenost. Popolnoma jasno je, da nekateri niso prišli na mirovno konferenco zategadelj, da bi prinesli svoj delež pri utrjevanju miru, ampak da bi zavrlili ali pa celo popolnoma preprečili zavarovanje miru.

Delegacije Sovjetske zveze in drugih slovanskih držav so morale biti odločno borbo, da na pariški mirovni konferenci razkrinkajo klevetnike in podpihovalce nove vojne. Kakor v vojni, tako je bila tudi sedaj Sovjetska zveza na čelu vseh demokratičnih sil, ki se borijo za mir in varnost. V tej bovrbi ni Sovjetska zveza osamljena, ampak dobiva dejansko pomoč pri bratskih slovanskih narodih. Na mirovni konferenci so zlasti predstavniki slovanskih držav najgloblje in najbolj prepričljivo dokazali, da zastopajo cilje miru in demokracije.

Narodi Jugoslavije, Poljske, Češkoslovaške in Bolgarije so doslej že mnogo storili za utrditev zmage nad razdiralnimi silami fašizma, ki je bila dosežena za ceno brezštevilih žrtev. Ker so slovanski narodi na sebi občutili, kaj je fašizem, brezkompromisno izvajajo likvidacijo njegovih ostankov. Ljudska sodišča Jugoslavije, Bolgarije, Poljske in Češkoslovaške so že pravično kaznovala mnoge vojne krivce, izdajalce in zločince, tajne in javne agente fašizma.

Slovanski narodi vodijo tudi dosledno borbo za demokratizacijo svojih držav. Zavedajo se, da je mogoče doseči trajen mir samo z novo demokratično ureditvijo, ki bo sposobna in zmožna dati ljudstvu vse pravice, mobilizirati množice za naglo obnovo gospodarstva in na ta način zavarovati narodno neodvisnost.

Bratske vezi slovanskih narodov so sedaj utrjene s prijateljskimi pogodbami, ki so jih s S. Z. sklenili Češkoslovaška, Poljska in Jugoslavija. Obenem je Jugoslavija sklenila prijateljske pogodbe s Poljsko in Češkoslovaško. Zunanje-politične osamljenosti slovanskih držav ni več. Sedaj nastopajo kot enakopravni člani v skupnosti svobodoljubnih držav.

Jasno je, da vsi ti uspehi, doseženi za ceno strahovitih žrtev, ne gredo v račun vojnim hujskačem — reakcionarjem in privržencem fašizma. Zato so dvignili krik zaradi "novega panslavizma", "slovanske jeklene zavese", "vojne bloka" in podobnih protislovanskih in protisovjetskih klevetniških izmišljotin. izmišljotin. Ti reakcionarni krogi skušajo vzpostaviti staro stanje, ko je bila kri slovanskih narodov plačilno sredstvo v veliki mednarodni igri in ko so bile slovanske države z reakcionarnimi vladami na čelu cenena tržišča za ogromne dobičke.

Toda ti poskusi so brezuspešni in ne bodo rodili sadu. "SKUPNOST SLOVANSKIH NARODOV NI ČARSKI HEGEMONISTIČNI PANSLAVIZEM", je dejal Stalin, "TO JE SKUPNOST ENAKOPRAVNIH SLOVANSKIH DRŽAV. SOVJETSKA ZVEZA PA STOJI NA BRANIKU TE SKUPNOSTI". Prijateljstvo Sovj. Zveze s slovanskimi državami se izraža v dejanjih, ne v besedah. Narodi slovanskih držav nenehno čutijo iskrenost prijateljstva Sovj. Zveze in pripravljenost, da da vsak trenutek vsakršno pomoč silam demokracije, ki se razvijajo in napredujejo. Narodi vseh slovanskih držav visoko cenijo prijateljstvo s Sovjetsko zvezo — najtrdnjšo oporo miru in demokracije.

Slovanski narodi, ki so se v krvi in ognju naučili ceniti svojo skupnost, bodo znali dokazati to skupnost in enotnost tudi v borbi za mir.

Tretja in četrta pošiljka v Jugoslaviji

Koordinacijski odbor v pomoč Jugoslaviji je prejel od Jugoslov. Rdečega križa dva brzojava, katera potrjujeta prejem poslanega blaga iz Argentine.

Telegram se glasi:

"Beograd, 6. — 230 zabojev blaga

skrbele da se prične z razdelitvijo paketov.

Marsikdo je dvomil da bo prišlo blago v Jugoslavijo in to je tudi reakcija izkoristila s tem da je blatila in širila nesramno laž proti Koordinacijskemu odboru. Toda brzojavi so najboljši do-

dospelo v Ljubljano koncem novembra. Blago v razdelitvi od 3. decembra. Jug. Rdeči križ."

Po dolgem času je vendar prispela toliko pričakovana vest. Potovanje tretje pošiljke je bilo dolgo, blago je bilo zadržano cele tri mesece v Grčiji, od tam je bilo poslano v Trst in končno v Jugoslavijo, kjer so naše oblasti po-

kaz da je blago prišlo kamor je bilo namenjeno.

Koordinacijski odbor ne nosi krivde da je bilo blago zadržano toliko časa v Grčiji, temveč pokrovitelji reakcije, angleško imperialistične oblasti, ki se šopirijo v Grčiji katerim ne gre po volji da Jugoslovani izven domovine pomagajo svojim bratom in sestram v F.N.R.J.

PISMO IZ SOLKANA

Priobčujemo izvleček pisma, katero je prijel tov. Anton Vuga od zeta Emila Zorn. Iz pisma je razvidno kaj počenjajo "zavezniki" nad našim ljudstvom.

Emil Zorn je bil večletni učitelj in ravnatelj solkanske ljudske in obitne šole. Ko je prišel fašizem na površje so ga hoteli kakor druge tudi njega premestiti v Italijo, radi česa je sklenil in odšel v Jugoslavijo, kjer je ostal do poraza fašizma, nakar se je nemudoma vrnil v Solkan, kjer je bil takoj sprejet v učiteljsko službo.

Ob otvoritvi tekočega šolskega leta "zavezniki" ga niso hoteli sprejeti več v službo, pod pretvezo, da je preveč vnet za Novo Svobodno Jugoslavijo.

*

Solkan, 6. XI. 1946.

Sedaj pa eno neprijetno novico: Včeraj sem prejel od Rdečega križa iz Gorice pismo, v katerem me obveščajo, da so takovi v noči 23-24 okt. iz njih urada odnesli meni namenjeni paket, ki je bil poslan iz Argentine, ter da so o tem obvestili policijo. Kakšna škoda za paket, ki ste ga gotovo Vi od tam poslali. Jutri oddam to pismo v Gorici na pošto, ob enem bom poskušal poizvedeti na Rudečem križu vsaj kdaj je bil paket od tam poslan. Kako prav bi nam bil prišel posebno sedaj ko je zima pred vratmi. Ko bi vsaj enkrat bila odprta civilna pošta za pakete.

Tu so začeli zelo mrzli dnevi, imeli smo že led. Sedaj imamo burjo in drevje bo kmalu golo. Vi tam ste kurili z žitom mi pa še žaganja nimamo. Drva je težko dobiti in ako se jih dobi je treba za meter plačati 2500 lir. Čez eno uro pišem že to pismo, ker me zelo zebe v roke, pod nogami imam toplo opeko, enako bi moral imeti tudi na rokah, da bi s pisavo šlo hitreje.

Vaš brat Alojz je dobil učiteljsko službo v Solkanu, z njim je še devet drugih učnih oseb. Vsi ti razen Antona Klemenčič so za Solkan novi učitelji. Prejšnje solkansko učitelstvo je bilo premeščeno drugam. Vendar pa vseh prejšnjih niso "zavezniki" sprejeli v službo. Brez službe smo ostali: Bogdana

Frankova, Marica Belingarjeva in jaz. Nas "zavezniki" ne marajo več, pravijo da smo preveč vneti za Novo Jugoslavijo. Iz tega je razvidno, da tukaj je ravno tako kot za časa fašističnega terorja. Tolaži nas pa upanje, da to stanje ne bo trajalo več dolgo.

Vkljub temu, da "zavezniki" me niso sprejeli v službo, so me Solkanci in naše oblasti postavile za upravitelja solkanske šole. To službo opravljam, ker so Solkanci tako želeli, saj so skoraj vsi moji bivši učenci. Seveda opravljam to službo brezplačno. Poleg tega imam mnogo dela pri raznih naših društvi in odborih.

Sedaj se že dolgo trudim, da bi v Solkanu ustanovili otroški vrtec in obrtno šolo, pri tem pa me oblasti zelo ovirajo, to pa radi tega ker zahtevam slovenski otroški vrtec in slovensko obrtno šolo, ako bi zahteval italijansko bi že davno dovolili.

V nedeljo 3. t. m. smo imeli volitve v Krajevni odbor. (Po starem bi bile to nekake županske volitve). Za predsednika je bil izvoljen Ivo Poberaj z Brega, za tajnika pa Edi Devetak z Goriškega. Mene so pa izvolili kot zastopnika občine in odposlanca v okrajno skupščino. Tako vidite vkljub vsem zaprekam ustanovljamo naše narodne oblasti.

Pri volitvah so se vršile tudi aretacije, med drugimi so bile aretirane tudi tri zavedne delavske dekleta, med katerimi je tudi Irena Vuga. Vsekakor, upamo da jih bodo kmalu izpustili. Aretirali so jih samo radi tega ker so v povorki s harmoniko šle na volišče. Smrt Fašizmu! — Svoboda narodu!

Franc Štekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

VLADIMIR LOJK

TECNICO CONSTRUCTOR

PROYECTO - DIRECCION - CONSTRUCCION

HORMIGON ARMADO

VLADIMIR LOJK
Pdrc Morán 5130
U. T. 7186 - 50

FRENTISTA

FRANCISCO LOJK
Colón 1183
CIUDADELA

MATERIALES DE CONSTRUCCION
MIGUEL M. BRUNO
Juan A. García 3675
U. T. 67 - 9380

LADRILLOS

DOMINGO GANTRA
Asunción 5250
U. T. 50 - 8348

ARTEFACTOS SANITARIOS

FERNANDO COTIC
Lope de Vega 2989
U. T. 50 - 1383

FABRICA DE MOSAICOS

ALBERTO GREGORIC
Avda. Fco. Beiró 5671
U. T. 50 - 5383

PINTURA

MAXIMILIANO VUK
Cervantes 3147
U. T.

OBRAS SANITARIAS

CARLOS STORTI
Lope de Vega 2938
U. T. 50 - 6407

CARPINTERIA

ERNESTO F. DACHARRY
Segurola 473 - 89
U. T. 67 - 7720

VIDRIOS y CRISTALES

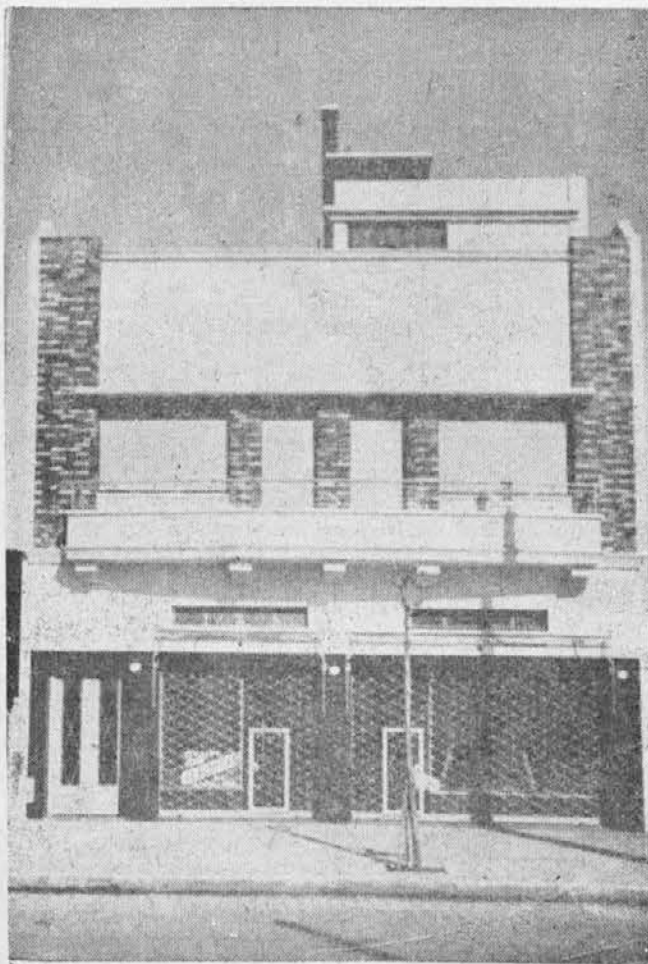
CASA LUIS
Navarro 5291
U. T. 50 - 5186

PARQUETS

MIGUEL FARION
Nogoyá 4681
U. T. 50 - 1412

SEGURO OBRERO

Cía. **ASEGURADORA ARGENTINA**
Avda. Pte. R. Sáenz Peña 555

CASA DE RENTA OBRA
Avda. FCO. BEIRO No. 5520 - 22 - 24

VESTI IZ BRAZILIJE

Ponte Nova, Brazil, 15. Decembra 1946.
V. spoštovani gospod Josip Novinc,
Uredništvo "Slovenskega Glasa"
Buenos Aires.

Najprej se Vam naj predstavim: sem slovenski duhovnik, ki se že 16 let nahajam v Brazilu in sem, med drugim, sedaj profesor v gimnazijskem vzgojevališču države Minas Geraes.

Pišem Vam zaradi zelo zasebnih in važnih stvari ne toliko v svojem imenu, kakor v imenu slovenske kolonije. Povem Vam vse v par besedah: Meseca avgusta t. l. je slovenski dnevnik "Ameriška Domovina" v Clevelandu v Sev. Ameriki objavil pismo iz Rio de Janeiro, ki Vam ga pridenem tukaj prepisanega. To pismo je med Slovenci v S. Paulo povzročilo največje ogorčenje in nemir, iz lahko razumljivih vzrokov. To pismo se je razširilo po vsem svetu in tudi Buenosairesko "Duhovno Življenje" je objavilo nje vsebino. Slovenci v S. Paulo so se pritožili pri Jugoslovanskem poslaništvu in pisali odgovor na omenjeno pismo Vašemu Uredništvu. Pravijo pa da jim pri Vašem listu niso hoteli najbrž verjeti ali pa njih odgovor niso smatrali vrednega objaviti, ali pa ga sploh niso prejeli. Zaprošili so potem mene naj Vam še jaz pišem in Vam vložim njihovo prošnjo.

Tukaj Vam torej pridenem prepis iz "Ameriške Domovine" in odgovor brazilskih Slovencev, kateri odgovor Vas vljudno prosimo, da ga objavite v prvi številki Vašega lista, ki bo izšel. Ne poznam sicer "Slovenskega Glasa" iz Buenos Airesa, ampak rekli so mi, da je res glas slovenskega naroda v Južni Ameriki in kot tak mora biti slušan od vsakega Slovenca.

Slovenci v S. Paulo Vam bodo globoko hvaležni ako ustrežete tej njihovi prošnji.

Tudi jaz Vam bom zelo hvaležen, če mi pošljete eno številko lista, v kateri boste objavili to za kar Vas prosim.

Bog Vas živi in Vam daj vesel Božič in rečno Novo leto. Z največjim spoštovanjem

Alojzij Zver
Ginásio D. Helvécio
Ponte Nova (Minas)
Brasil

List "AMERIŠKA DOMOVINA", Cleveland:
Rio de Janeiro. — Pred kratkim sem dobil nekaj števil "Ameriške Dmovine" od gospoda Fraza v Nitheroju, ki mi je tudi potrdil o stanju v naši koloniji v São Paulo, katero je obiskal pred nedavnim. A mu nisem verjel, saj je naša kolonija bila vedno na prvem mestu v Južni Ameriki. Posebno v zadnjih letih je pokazala kaj zmore. Tako sem se začudil in nisem verjel, dokler mi ni potrdil naš rojak in vodja naše kolonije gospod Paternost, ki mi je osebno popisal stanje zapeljane naroda v Braziliji. To pa še posebno o naših Slovencih, ki so postali žrtve komunistične propagande.

Posebno pa se je pokazala propaganda po obisku neke Titove komisije, katera je prišla sem 3. julija (en general, en kapetan, en trgovski ataše ter dva Makedonca), da upostavijo konzularne zveze ter da napravijo propagando med našim narodom, med našimi izseljenci.

Med preprostim našim narodom jim je uspelo, posebno med našimi Dalmatinci ter med nekaterimi Slovenci. A so se uprli, ko jim je stopil na prste g. Paternost in g. Kadunc, katera sta priredila več sestankov in s pomočjo tukajšnjih oblasti, ki so proti komunistom, dokazala, da so ti ljudje sami komunistični poslanci plačani od Rusije. Posebno velik uspeh so dosegli na dan ustrelitve velikega narodnega junaka generala Mihajloviča. Saj so o njem pisali vsi tukajšnji listi. Tako sta tudi naša narodna voditelja izrabila to priliko ter javno dokazala krvoločnost Titovih druhal.

Te dni smo imeli na pobudo g. Paternosta in g. Kadunca mašo za pokojnega junaka in njegovih borcev. Po maši pa smo imeli sestaneček, na katerem so govorili mnogi naši

rodoljubi ter se spominjali vseh junaštev naših četnikov. Posebno pa je bilo milo, ko je govoril g. Paternost, ki je opisal križev pot našega naroda ne samo v času vojske, ampak tudi kot je danes pod krvoločnim režimom Titove diktature. Po sestanku smo zbrali nad 500,00, katere bo nesel g. Paternost 9. avgusta v Evropo, ker potuje v Italijo na pobudo naših beguncev v taboriščih v Italiji.

Kakor sem že omenil odpotuje g. Paternost 9. avgusta in sicer z braziljanskim parobrodom Almirante Jaseguay in sicer v Genovo, a od tam pa bo šel v Rim in Trst, kjer ga bo pričakal njegov sin, ki živi še v Jugoslaviji kot brazilski državljan, a ima že dovoljenje da se sme izseliti. Od tam bo sta odpotovala v Avstrijo, v Francijo in od tu zopet nazaj v Brazilijo.

Pred nekolikimi dnevi je prispel v Rio parobrod Dalmacija, a oblasti jih niso pustile, da se izkrcajo ter so že isti dan odpluli v Argentino. Naši izseljenci prav pridno pošiljajo hrano in obleko v domovino. Pozdravljeni.

Frank Copic.

N A P R O Š E N O

"PISMO IZ BRAZILIJE" — Pod tem naslovom je "Ameriška Domovina" dne 9. avgusta t. l. objavila pismo iz Rio de Janeiro, ki ga je podpisal neki Frank Copič. Ker osebno poznam vse osebe omenjene v tem članku, si štejem v dolžnost izraziti o tem svoje mnenje.

1. — Pisec tistega pisma se ne imenuje "Frank Copič", prvič ker v São Paulo (in ne v Rio de Janeiro) se nahaja le en "Franc Copič", ki pa je priprost delavec, ki se ni nikdar ukvarjal ne s pisanjem ne s kolonijo; drugič ker g. Frasa, salezijanski duhovnik, tudi omenjen v dotičnem pismu, kot da je imel s piscem nekake razgovore, je pismeno izjavil da moža s tem imenom sploli ne pozna.

2. — Omenjeni psevdopodpisani "Frank Copič" s svojim pisanjem ni gojil nobenih dobrih namenov, ker le hoče s takim dejanjem škodovati osebam o katerih piše, namreč: G. Alojziju Frasu, Slovincem v São Paulo, in posebno znanim družinam G. Paternosta in Ing. Kadunca, katere namena, očitno in brezpotrebno hoče postaviti v slabo luč, ko jih predstavlja kot protivnika današnje jugoslovanske vlade. Vsem v São

Paulo, pa je znano da je stvar ravno nasprotna.

O gori omenjenih osebah je pravica dostaviti sledeče: G. Alojzij Frasa je župnik v mestu Niterói, pri Rio de Janeiro, znan kot neutrudljiv voditelj socialnega dobrodelstva; zelo priljubljen pri revežih in sirotah; nikdar se ni bavil z nobeno politiko, katera zanj v krogu svetovne dobrodelnosti ne more obstajati.

G. Franjo Paternost je ugleden Jugoslovčan in rodoljub, ki se ravno sedaj nahaja v Ljubljani na obisku pri sinu, s svojo ženo, ki je podpredsednica Jugo. Rdečega Križa v São Paulo. Samoposebi je razumljivo, da je nevarno slabonamenjen oni, ki ga ravno zdaj lažnivo predstavlja kot nasprotnika jugoslovanske vlade.

Inženir Anton Kadunc je slovit že zunaj Brazilije, kot strokovnjak betonskih konstrukcij, in ne samo od posameznikov ampak od vlade so mu bila poverjena važna javna dela v tej stroki. Je velik prijatelj slovenskih delavcev, ki so skoro v večini pri njem delali, in je tudi ustanovni član njihovega društva "Naš Dom". Njegova hiša je oficialni sedež Jug. Rdečega Križa v São Paulo od 1941. leta pa do danes.

Razvidno je da je omenjeni pisec "pisma iz Brazilije" poskušal na ta način odtegniti tudi od humanitarne dela najaktivnejše člane.

3. — Kar pa Frank Copič piše o obisku jugoslovanske vojne komisije ni vse resnično. Res, bila je v São Paulo omenjena komisija. Vodil jo je Gen. Ljubomir Ilić. Sprejeta pa je bila tako, kot še noben predstavnik Jugoslavije tukaj. Najbolje bo znal o tem povedati gen. Ilić sam in njegovo spretnost. O kakšni maši za Mihajloviča, da bi jo organizirali Slovenci je prava izmišljotina, ker v São Paulo ni nobenega katoliškega duhovnika Jugoslovana; drugi duhovniki pa kaj takega tudi ne bi storili brez dovoljenja višje cerkvene oblasti, ki pa takega dovoljenja iz raznih okoliščin in gotovih vzrokov tukaj navadno ne da.

Alojzij Zver

I Z J A V A

Jugoslovanski Komite v Pomoč Vojnim Žrtvam v São Paulo - Brasil, humanitarna jugoslovanska organizacija, ki deluje v to svrhu od 1941 leta in šteje v svoji sredini delegate vseh jugoslovanskih organizacij in okrajev mesta São Paula, izjavlja v potrebne svrhe, enkrat za vselej, da deluje edino le za VOJNE ŽRTEV L. F. R. JUGOSLAVIJE.

Jugoslovanski Komite v São Paulo si je nadel skoraj izključni cilj, pomagati jugoslovanskim sirotam, katerih stariši so padli v boju za svobodo naše domovine. V to svrhu so bile usmerjene vse naše pošiljke v blagu in ravno danes je Jugoslovanski Komite nakazal JUGOSLOVANSKEMU RDEČEMU KRIŽU V BELGRADU svoto: \$ 3.000.— dolarjev, (tri tisoč dolarjev), ki naj osladi Božič onim sirotam, katere Jugoslovani v São Paulo smatrajo za svoje otroke in za katere bo Jugoslovanski Komite v São Paulo deloval dokler bodo potrebovali našo pomoč.

JUGOSLOVANSKI KOMITE V SAO PAULO sestavljajo sledeče osebe:

Joselina Kadunc, Predsednica; Luiza Paternost, Podpredsednica; Mara Franulović, 1. tajnica; Stojana Volk, 2. tajnica; Antonija Uršič, 1. blagajnica; Ana Uršič, 2. blagajnica; Inž. Anton Kadunc, Blagajna in odgovorni knjigovodja; Franjo Bačić Filho, Asistent knjigovodje; Jose Prevoznik, 1. Revizor; Andrej Mozetič, 2. Revizor; Franjo Vladko, 3. Revizor.

D E L E G A T J E.

"JUGOSLAVOS UNIDOS DO BRASIL":
Centralni Odbor: Jakov Talenta
Sekcija "Naš Dom": Vinko Volk, Anton Stepančič,
Sekcija "Belem": Ante Petković, Fran Sarđelić, Gregorij Bačić F., Jaka Mirošević, Margarita Bačić F.
Sekcija "Zvonimir": Stepan Dudjak.
Sekcija "Estela Jugoslava" (Lapa): Jose Loridon F., João Nagy.
Sekcija "Marechal Tito": Matija Raiter.
Sekcija "Makedonska Kolonija": Tomaz Scholdoff

OKRAJI MESTA SAO PAULO:

Belem: Maksim Bosnić B.
Vila Pompeia: Stefan Cincibuch, Katarina Bošnjak, Katarina Karavljica.
Agua Branca: Roman Uršič, Zora Valenčič.
Brooklim Paulista: Lea Kipman, Kyti Kipman.
Centrala: Mara Kadunc.

RESTAVRACIJA in BAR

Peter Benčić

Lastnik.

INDEPENDENCIA 4202 — BS. AIRES

Navidad... Año Nuevo... Reyes

Haciéndose intérprete de los generosos deseos de ayuda familiar a Europa para las festividades de Fin de Año, El BANCO POLACO S. A. - único Banco Eslavo de Sud América - ofrece:

TRANSFERENCIAS DIRECTAS Y ECONOMICAS A POLONIA, CHECOSLOVAQUIA Y YUGOESLAVIA

Recuerde que los suyos esperan su generoso auxilio. Ayúdelos, aprovechando esta ocasión de ahorrar tiempo y dinero.

EL BANCO TAMBIEN ACEPTA TRANSFERENCIAS A TODOS LOS DEMAS PAISES

TUCUMAN 466

BANCO POLACO S. A.

C. CORREO 390

BUENOS AIRES

USPEHI KOPRSKE OKRAJNE ZADRUGE

Lani dne 7. novembra je bila ustanovljena v Kopru okrajna zadruga. Dan za dnem je zavzemala in utrjevala svoje delovanje na gospodarskem poprišču v severozapadni Istri.

Istrsko ljudstvo je kmalu spoznalo pomen in korist združništva ter se je tesno oprijelo zadruga. Ob ustanovitvi je zadruga štela 326 članov, konec leta že 1582, ob koncu letošnjega prvega polletja pa že 3264 članov. Do sedaj ima zadruga 28 poslovalnic, 2 združni gostilni, 7 nabiralnih baz za sadje in zelenjavo. V svoji režiji ima mlin, tvornico paradižnikove meze, vinske kleti ter stiskalnico olja. Za gospodarske razmere istrskega kmeta, za njegovo gospodarsko neodvisnost je to ogromnega, odločilnega pomena.

Poslovalnice so po vsem okraju, tudi v najoddaljenejših vaseh in najbolj zapuščenih krajih. Okrajna zadruga je postala v koprskem okraju močan činitelj na ekonomskem področju in ima vse pogoje, da postane v kratkem odločilen.

Člani zadruga kakor tudi njeni uslužbeni so Slovenci in Italijani. V prejšnjih časih je bil istrski kmet politično in ekonomsko zatiran in izko-

riševan od mestne gospode in domačih prekupevalcev. Dobro se še spominjajo kmetje iz koprške okolice, kako so metali gnile paradižnike v morje, kako so se z njih norčevali mestni trgovci in mešetarji. Sedaj vidi naš kmet v zadrugi svojega zaščitnika in ji do cela zaupa.

Okrajna zadruga je kupila od začetka posolvanja do konca letošnjega junija sadja, umetnih gnojil, hrane, usnja, obleke, semen, železnine, modre galice itd. za 108 milijonov lir.

Njeni člani so dobili za svoje pridelke v poletnem času 626.340 lir več kakor nečlani.

Bilanca za zadnja dva meseca preteklega leta je izkazovala čisti dobiček 0.6 milijona lir. Obračun za prvo polovico t. l. pa čisti dobiček skoraj 4.5 milijona lir.

Da bo zadruga še močnejša, so na skupščini odločili, da bodo povišali članarino od 300 na 500 lir in pridobili še več članov.

Tako si ljudstvo v slovenski Istri pod ljudsko oblastjo gradi svojo ekonomsko neodvisnost in boljše bodočnost. Delovanje koprške zadruga in njeni uspehi so najlepši dokaz uspešnega dela združništva v coni B.

DR. JOŽA GLONAR UMRL

Dne 1. novembra je umrl dr. Jože Glonar, vseučiliški bibliotekar v poklju in eden naših najvidnejših slavistov. Pokojni je bil široko razgledan v grški in ruski kulturi in je odlično poznal sodobno literaturo slovanskih, germanških in romanskih narodov. Bil je kritičen duh in je z evliko ljubeznijo doživljal in spremljal vse zdrave pojave v našem v našem slovstvu.

Pisal je literarne zgodovinske razprave in kritike, izdal Poučni slovar in Slovar slovenskega jezika. Dalje je napisal več študij o naši narodni pesmi in razprav o bibliotekarskih vprašanjih, jpezikoslovne in pravopisne članke, prigradne spise, črtice in razne beležke. Naši prevodni literaturi je dal vrsto dobrih prevodov iz ruskega, poljskega, češkega in nemškega leposlovja.

Prevajal je tudi naše pripovedne knjižke v nemščino. Sodeloval je pri "Slovanu", "Vedi", in "Ljubljanskem" tudi sam urejeval. Med drugimi je pri zvonu", katerega je leta 1919 do 1921 redil tudi kritično izdajo pesmi Simona Jenka in Prešernovo antologijo za Hrvate. O slavističnih in narodopisnih vprašanjih je mnogo pisal tudi dnevne liste, in zlasti v "Časopis za zgodovino in narodopisje".

Dr. Jože Glonar je bil duhovna veličina, toda nobena zamisel mu ni mogla dozoreti, ker se je boril za življenje v težkih materialnih razmerah. Bil je vedno preobložen z delom, ki je bilo za njegovo znanje premalenkostno v stari Jugoslaviji ni bilo nikogar, bi mu poveril znanstveno reševanje nekega log, katerim bi bil morda kos samo on.

(Nadaljevanje z 8 strani)

Vprašanje pravične razmejitve tržaškega ozemlja

Prav nič bolje pa ni, če analiziramo predloge o razmejitvi med svobodnim Trstom in Jugoslavijo. Dejstvo je, da za internacionalizirano mesto Trst obala, ki poteka od Devina (Duino) do mesta in severozahodna Istra, ekonomsko nič ne pomenita. Ta obala v nobenem primeru in nikakor ne more utrditi ekonomske pozicije internacionaliziranega mesta in ne more zadovoljiti njegovih potreb. Z druge strani pa je dejstvo, da se s tem koridorjem in z odvzemom severno zahodnega dela Istre v pasu, širokem več kilometrov, odtrga od obale in morja ljudstvo, ki tam živi, dela in se bori za svojo svobodo že 1.300 let. Dejstvo je, da na obali od Devina do tržaškega predmestja živi okoli 1300 Slovencev in okoli 900 Italijanov. Čemu je potreba odvzeti republiki Sloveniji to čisto slovensko ozemlje in ji tako zapreti vsak dohod na morje? Kakor pravijo, je to

potrebno, da bi bil Trst povezan s Italijo. Toda taka zveza je mogoča brez vsakega koridorja, je mogoča z enostransko pogodbo Trsta z Jugoslavijo. Več Jugoslavija bo toliko bolj pripravljena, da pomaga ekonomskim potrebam Trsta, v kolikor manj bo obstajala nevarnost, da bi bilo mogoče izkoristiti ta koridor proti interesom in varnosti Jugoslavije. To so razlogi, zakaj se Jugoslavija ne more strinjati s tem, bi ji bilo odvzeto ozemlje, ki naj spadalo v koridor.

Prav tako imajo večino Jugoslovani severno zahodni Istri, južno od Trsta in v mejah francoske črte. Na tem ozemlju živi po kombinirani statistiki iz leta 1910—1945 skupaj 44.433 Slovencev in Hrvatov in 35.134 Italijanov. Toda pri tem je zelo pomembna razmejitev prebivalstva po ozemlju. Vzememo samo kmečko, z zemljo povezano prebivalstvo, ugotovimo ogromno jugoslovansko večino: izmed vsaj 49.243 prebivalcev je 39.489 Jugoslovani in le 8637 Italijanov, medtem ko živi v sedmih mestecih na istem ozemlju 26.497 Italijanov in 4944 Jugoslovani. To je najboljši dokaz, kakšen nesmisel je izločati zahodno istrsko obalna mesteca v nekakšno posebnem obalskem pasu, skupaj s Trstom.

Dejstvo je končno tudi, da je severozahodni del Istre — kakor sploh Julijska krajina — ki ga je osvobodila Jugoslovanska armada, zdaj v coni "B", kjer se tesno oprt na republiko Slovenijo svobodno, kulturno in gospodarsko razvija.

Kdo bi mogel imeti interes, da bi ta gospodarska celota, ki se je že začela organizirati in ki nudi republiko Sloveniji del morskobale, da se celota ponovno razbije in prebivalstvo doletijo novi gospodarski in politični potresi in nesreče? Tisti, ki bi radi drli to stanje, bi morali imeti pred očmi, da bi bila to strašna nesreča za desetisoče ljudi severozahodne Istre.

V enotah Narodno osvobodilne vojske Jugoslavije, ki je osvobajala kraje ob tesnem sodelovanju samega prebivalstva, so bili boreci iz samih krajev. Kdo si more zdaj zamisliti, se bodo ti ljudje, ki so s puško obojevali svoje rojstne domove, sprijeli s tem, da se podre vse, za kar so da prelivali svojo kri? Težko si zamisliti, da kdo izmed vas, gospodje, ne razume, kakšna tragedija nastala, če bi hoteli uresničiti želje ministrov glede severozahodne Istre, kjer je bila priključitev k Jugoslaviji

DOMAČE VESTI

ŠTORKLJA

Pred kratkim je štoklja obiskala družino našega rojaka Milana Lisjak in darovala njegovi ženi Mirki krepkega dečka katerega mu so dali ime Milan Andrej. Častitamo!

SMRTNA KOSA

Dne 16. dec. popoldne se je na stavbi kjer je bil zaposlen smrtno ponesrečil naš rojak Franc Kokoravec, star 55 let, iz Gorjanskega pri Komnu.

Pogreb pokojnika se je vršil 17. dec. na Čakariti, kamor so ga na njegovi zadnji poti spremlili bratranec, tovariši sodelavci in mnogi znanci.

Pokojnik se je pripravljaj za odhod v Jugoslavijo, kjer ga je čakal 22 letni sin. Naj mu bo lahka argentinska zemlja, preostalim pa naše sožalje!

JOYERIA "IGUAZU" de JUAN KOSLOVIČ

Alhajas - Relojes - Brillantes
CREDITOS A SOLA FIRMA
Cangallo 1705, piso I U. T. 38-2164

Za načrte, betonske preračune in Firmo obrnite se do tehničnega KONSTRUKTORJA

Franca Klanjšek
HABANA 4321 vogal SANABRIA

Un Fausto Acontecimiento...

EL BANCO POLACO S. A., cumplé el corriente mes de diciembre, quince años de vida. El apoyo constante e ilimitada confianza que le han dispensado desde su iniciación sus clientes y amigos, la simpatía de la colectividad, y el aprecio de las instituciones similares, mueven al Directorio a expresar su público agradecimiento a cuantos le han acompañado en su recta trayectoria, cumplida a través de los difíciles años que han conmovido al mundo.

A su profundo reconocimiento, une la ratificación firme de su línea de conducta, inicial: superarse constantemente en el logro de la más eficaz organización bancaria, al servicio leal de su distinguida clientela y allegados.

1931

1946

BANCO POLACO S.A.

TUCUMAN 466

BUENOS AIRES

SREČNO NOVO LETO 1947

želijo svojim odjemalcem in vsem rojakom slovenski obrtniki, trgovci, podjetniki in industrijalci ter ostali oglaševalci "Slovenskega Glasa"!

za ogromno večino prebivalstva sen ves čas sužnosti pod Italijo in hkrati smoter narodno osvobodilne vstaje, ki se je je udeležila velika večina prebivalstva teh krajev. To so razlogi, zakaj Jugoslavija ne more pristati, da bi odtrgali slovensko ozemlje jugovzhodno od Trsta od nje.

Končno bi rad spregovoril še nekaj besed v Trstu. Dejstvo je, da je Trst etnično mešano mesto, prav za prav mesto, ki je etnično mešano v samem središču in čigar predmestja so skoraj čisto slovenska ter obdana s strnjanim slovenskim prebivalstvom. Dejstvo je, da je bil Trst do same italijanske zasedbe l. 1918 gospodarsko središče slovenskega naroda, da je bil izhod na morje vsega jugoslovanskega prometnega sistema; da Trst lahko opravlja svojo funkcijo izhoda na morje vsega Podonavja samo ob najtesnejši zvezi z jugoslovanskim zaledjem, ki čez njegova držijo vse njegove pomembnejše komunikacije. Dejstvo je, da priča ves zgodovinski razvoj Trsta o njegovi povezanosti s slovenskim etničnim ozemljem in s širšim jugoslovanskim zaledjem, kakor tudi priča o deležu, ki ga je prispevalo to zaledje, da je nastal sedanjí Trst, se razvil do svoje moččnosti ter napredoval. Zato je Jugoslavija zahtevala Trst v prepričanju, da lahko leto omogoči Trstu izpolnjevanje njegove funkcije v korist vsega zaledja. Toda proti tej zahtevi Jugoslavije so ugovarjali trije izmed štirih zastopnikov velikih sil v Svetu zunanjih ministrov. Zaskrbeli jih je usoda tržaških Italijanov in zato nikakor niso mogli soglašati, da bi bil Trst predpuščen Jugoslaviji. Tako so vsaj dokazovali — drugih argumentov pa nismo slišali. V resnici nima drugih argumentov, kdor izhaja s stališča sa-

mega Trsta, čeprav tudi ta edini argument ne vzdrži kritike. Toda jaz se v to kritiko ne bom spuščal, ker je že minila etapa razprave o Trstu. Ne tajimo, da sta v Trstu okrog dve tretjini Italijanov in ena tretjina Slovencev ter nekaj drugih Jugoslovancev. Medtem ko Jugoslovani priznavamo to dejstvo, ni na drugi strani skoraj nikogar, ki bi smel tajiti, da Trst ni povezan s svojim srednjeevropskim in podonavskim zaledjem in odvisen od njega.

Ko je Jugoslavija izhajala od teh dveh dejstev v želji, da bi olajšala sporazum, je predložila svoj statut Trsta. V tem statutu ni nobenih skritih stvari. Stvar smo razumeli kratkotalo tako: Če gre za skrb za tržaško prebivalstvo, za mir in sodelovanje med tržaškimi Italijani in Slovenci, je treba dati vso lokalno zakonodajno in izvršno oblast v roke samemu tržaškemu prebivalstvu in zagotoviti dejansko demokratično ureditev v Trstu. Kolikor pa gre za to, da bi Trst mogel gospodarsko živeti samo od svoje službe zaledju, to se pravi Jugoslaviji in srednjeevropskim državam, je treba storiti takšne ukrepe, da bo gospodarsko povezan z Jugoslavijo in drugimi državami v zaledju. Zato smo predlagali realno unijo Trsta z Jugoslavijo. Razen tega je treba zagotoviti nadzorstvo Varnostnemu svetu nad izpolnjevanjem statuta v Trstu in prepričati vsako ogrožanje tržaških meja ter tržaške nevtralnosti.

Takšna rešitev bi po našem mnenju zagotovila tržaškemu prebivalstvu popolno samoupravo, izključila narodnostna trenja in hkrati bi Trstu zagotovila življenje, Jugoslaviji in podonavskim deželam pa njihovo naravno

pristanišče. Po tem takem mi nič ne skrivamo, ampak samo odkrito in jasno govorimo, da mora biti Trst v gospodarskem pogledu sestavni del svojega jugoslovanskega zaledja, in sicer prav s stališča interesov samega Trsta. Toda na naše presenečenje se je pojavila z angleškim, ameriškim in delno tudi s francoskim predlogom statuta povsem drugačna koncepcija, koncepcija ki je ne moremo imenovati demokratične in ki je Jugoslavija ne more sprejeti.

V čem je ta koncepcija? V tem, da ne odvzema Trsta le Jugoslaviji in ne le srednjeevropskemu zaledju, temveč ga odvzema tudi samim Tržačanom. Po tej koncepciji ni internacionalizacija v tem, da bi organizacija Združenih narodov zagotovila tržaškimi prebivalcem samoupravo, demokratične pravice, narodnostno enakopravnost in mir, ampak v tem, da bi v Trstu uvedli enostransko oblast, ki bi držala v "disciplini" lokalno prebivalstvo. Po tem statutu je lokalna vlada kratkotalo izvršni organ guvernerja, zakonodajna zbornica pa posvetovalna korporacija, katere sklepe lahko guverner vselej razveljavi.

Kaj bi bil rezultat takšnega statuta? Rezultat bi bil, da bi bil Trst oporišče tiste države, ki bi se ji posrečilo zagotoviti si svoj vpliv na guvernerja. Vidite, kaj se je izmaličilo iz dolge razprave o Trstu: oporišče te ali druge tuje sile na Jadranskem morju, oporišče, kakršna so nam v zgodovini bojev za interesne sfere zelo dobro znana.

Rad bi iz vseh razlag jugoslovanske delegacije napravil nekaj splošnih ugotovitev. Te ugotovitve so v glavnem naslednje:

Ne moremo sprejeti predloga o razmejitvi z Italijo in Trstom

1. Jugoslovanska delegacija najodločneje zavrača predloge južnoafriške in brazilске delegacije. 2. Jugoslovanska delegacija ne more sprejeti predloga Sveta zunanjih ministrov niti glede meja med Italijo in Jugoslavijo niti glede meja med svobodnim Trstom in Jugoslavijo. Tako imenovana francoska črta pomeni na eni strani kršenje etnične črte, na drugi strani pa ni zvesta niti svojem lastnemu načelu etničnega ravnotežja, ker pušča na vzhodu okrog 90 tisoč Italijanov — če

vključimo tudi Italijane v Reki, Zadru in na otokih — na zahodu pa nad 200.000 Jugoslovancev, ne da bi bili pri tem všteti Jugoslovani v notranjosti Italije. 3. Da bi se dosegel sporazum, je Jugoslavija pripravljena pristati na posebni internacionalni status Trsta kot svobodnega mesta, toda tako, da bodo njegove meje omejene na področje Trsta in na njegovo najposrednejšo okolico ter tako, da bo Trst dovolj gospodarsko povezan z Jugoslavijo in z drugimi deželami svojega zaledja, ki jim lahko služi kot mednarodno pristanišče.

Iz vseh teh razlogov izjavljam v imenu jugoslovanske delegacije, da Jugoslavija ne bo sprejela nobenega sklepa in ne podpisala miru z Italijo, če ne bodo v sporazumu z Jugoslavijo popravljene krivice, ki jih dela narodom Jugoslavije francoska črta, krivice, ki jih je jugoslovanska delegacija v svoji prvi in v tej izjavi povsem jasno označila ter navedla. To prav tako velja za statut Trsta. Jugoslovanska delegacija je postavila to vprašanje na tak način, ker gre tu za svobodo narodov Jugoslavije, za življenjska vprašanja narodov Jugoslavije, za pravico narodov Jugoslavije, pravico, ki se je ti narodi ne morejo odpovedati. Lahko se odpovemo mnogim stvarim, toda nikdar se ne bomo odpovedali svobodi in neodvisnosti. Drži, kakor je pravilno dejal delegat Sovjetske zveze Višinski, da v politiki ni vselej mogoče doseči maksimuma pravičnosti in da je treba včasih sprejeti dejstvo, češ, dvakrat dve je pet, a ne štiri. To drži in Jugoslavija ne odklanja, da bo spravljava ter pripravljena do skrajnosti na kompromis, da bi se dosegel sporazum.

Zato torej je Jugoslavija predložila nov predlog meja, zto je pripravljena razpravljati o posameznih odsekih tega predloga, zato je v načelu in pod določenimi pogoji sprejela ustanovitev svobodnega ozemlja Trsta itd. Toda konec koncev ima tudi to svojo mejo, čez katero nas je v preteklosti lahko vrgla samo sila, na kar pa ne bomo nikdar postovoljno pristali. Ne ta konferenca in ne naši zavezniki nimajo nobene pravice zahtevati od nas podobne žrtve. Jugoslovanska vlada niti za zeleno mizo nima pravice, da bi se odrekla tega, za kar so se borili in dali svoje življenje vojniki Jugoslovanske armade in boreci same Julijske krajine.

PIZZERIA
Emil Laurenčič
Avda. Fco. Beiró 5315
U. T. 50-3525

Krojačnica
LEOPOLD UŠAJ
Avda. FRANCISCO BEIRO 5380-82
U. T. 50-4542
VILLA DEVOTO

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v HOTELU "PACIFICO"
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES
Anton Bojanovič

Ferdinand Cotič
Trgovina z železnino
Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

Stavbinska Kovača
G. ŠTAVAR & K. KALUŽA
Laprida 2443 Florida, FCCA

HERRERIA DE OBRA
HUMAR y MAKUC
Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

TRGOVINA JESTVIN
"JUGOSLOVANSKA ZVEZDA"
Močnik Ivan
SARACHAGA 4800
U. T. 67-6988

FABRICA DE MUEBLES ARTISTICOS
LA MAYOR EN SUD AMERICA EN SU GENERO
PROVENZAL — COLONIAL — RUSTICO

F A D E M A R

Soc. Resp. Ltda. - Capital \$ 100.000.-

VALENTIN VIRASORO 1865 — U. T. 54-6656 — BUENOS AIRES

Kadar pošiljate zavoje v domovino

in bi želeli poslati obuvalo za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalašč v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sesiti po meri. *Obrnite se pismeno ali telefonično do:*

Bratov KEBER
CENTENERA 1140 U. T. 60-0176 BUENOS AIRES

UNA MAGNA FECHA

Al estallar la Gran Revolución de Octubre, conjuntamente con Lenin, es el inspirador y dirigente genial de la lucha del proletariado, por el triunfo de la causa de su pueblo: el socialismo. Recorre todos los frentes de lucha en la guerra civil contra los traidores de la causa del proletariado. En los distintos frentes de batalla revela su genio militar. Su magistral desempeño en lucha ha salvado la causa de su pueblo.

Terminada la lucha con el triunfo de la revolución, Stalin trabaja incansablemente para consolidar el régimen socialista. En el transcurso de los años bajo su dirección genial, la URSS ha alcanzado un enorme desarrollo industrial, económico, social, cultural y político por medio de los grandes Planes Quinquenales. Por primera vez en la historia, los pueblos de la Rusia zarista, han obtenido una verdadera libertad y en conjunto armónico componen la gran Unión de Repúblicas Socialistas Soviéticas. En la reciente contienda mundial Stalin ha sido nuevamente el eje motor, en la conducción de la lucha por la libertad del mundo civilizado. Se ha revelado nuevamente como estrategia genial en esta sangrienta guerra, indicando y conduciendo a los pueblos, por el camino del triunfo y de la libertad. Gracias a su obra, el socialismo, los pueblos de la URSS bajo su dirección, han aplastado a la bestia nazi, el enemigo más sangriento de la humanidad que conoció la historia. Hoy, en la lucha por la paz, es nuevamente el genio de Stalin que indica claramente el camino a seguir para la seguridad y prosperidad de los pueblos. Así, tenemos resumida a grandes rasgos la heroica vida de Stalin. En esta evocación hemos abarcado una reseña a grandes pasos sobre su vida y su obra bienhechora.

En este nuevo aniversario de su nacimiento, nos plegamos a los millones de hombres que le brindarán su homenaje, Stalin, el genio de la nueva generación, la generación socialista, vive en el corazón de todo hombre progresista. El mundo, su clase obrera, mira y venera a Stalin, como artífice de la lucha por la libertad de los oprimidos. Es la antorcha siempre viva que alumbrará y alumbrará por los siglos, eternamente, el camino del progreso, la emancipación y la libertad del mundo. Pasarán los siglos, evolucionará el mundo, pero la obra y el nombre de José Visarionovich Stalin vivirá por siempre en el corazón de la humanidad.

El día veintiuno de diciembre de este año, la clase obrera mundial en primer término y toda la humanidad progresista, celebró una de las grandes fechas de nuestros días. El día veintiuno de diciembre el Generalísimo Stalin cumplía sesenta y siete años de edad. Sesenta y siete años de vida consagrados a la lucha por la libertad de los oprimidos, de la clase obrera de su país y la clase obrera mundial. Al pronunciar su nombre millones y millones de hombres recuerdan la epopeya gloriosa de los primeros días de lucha sorda y cruel contra el zarismo opresor. Recuerdan las primeras organizaciones obreras surgidas en Rusia, que dieron origen a lo que es hoy el primer Estado Socialista del mundo. Siguiendo el hilo de nuestros recuerdos vemos la aparición de una nueva figura en el movimiento revolucionario ruso. En el año 1900 encontramos a Stalin al frente del sector marxista de la primera organización socialdemócrata georgiana "Mesamedasi". En el período de la revolución 1905-1907, Stalin está al frente de los bolcheviques transcaucásicos.

En el año 1912 pasa a ser miembro del Comité Central del partido bolchevique y dirige la obra revolucionaria en Rusia. Perseguido sin descanso, es arrestado ocho veces, desterrado siete veces y se evadió seis veces. Después de la revolución de Febrero de 1917, por la cual es liberado del destierro Stalin dirige las actividades del Comité Central y del Comité Bolchevique de Petrogrado y redacta el periódico "Pravda".

COORDINACIJSKI ODBOR ZA POMOČ JUGOSLAVIJI

Sporočila:

1) Po sklepu Koordinacijskega Odbora, da z letom 1946 konča kampanja razprodaje Narodnih bonov ("Títulos patrióticos").

2) Da se ne sme razprodajati nobenega materiala glede pomoči, izvzemši onega, ki je potrjen od zgoraj imenovanega odbora.

Za Tajnika:
D. Filipović

F. Koren
Predsednik

CARPINTERIA MECANICA
DE ANTONIO
GREGORIC
MURGUIONDO 1365
U. T. 68-0015
ESPECIALIDAD

Krojačnica "Gorica" Franc Leban

WARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del
reumatismo y sala de Cirugía

Atiende: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1155 U. T. 34-5319

Dr. A. Kirschbaum Dra. María Kirschbaum

DENTISTAS
LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

CHURCHILL TOŽI ADAMIČA

Chicago. — Tožbe so na dnevnem redu. Listi so dnevno polni poročil o tožbah, tožilcih in obtožencih vseh vrst, ki zbuja lokalno zanimanje. Toda senzacija svetovnega značaja je vest, da je bivši premier Velike Britanije Winston Churchill vložil tožbo proti Louisu Adamiču, SANSovemu častnemu predsedniku, ter tvrtki Harper & Brothers, ki je založila njegovo najnovejšo knjigo "Dinner at the White House".

Vsebina obtožnice nam ni znana. Lahko pa si jo omisli vsakdo, ki je prečital in se poglubil v snov "Večerje v Beli hiši". Adamič je mojstrsko naslikal Churchilla torija, imperialista, ki si je nadel nalogo "vzdržati imperij za vsako ceno", Churchilla, — borca proti fašizmu in nacizmu, ki pa je ob enem držal v svoji pesti skoraj polovico sveta...

Senzacija je tem večja, če upoštevamo dejstvo, da je bil Churchill svoječasno vodilna osebnost na svetovni pozornici, vladar skoraj polovice sveta, toži pa za razžaljenje časti, blatenje karakterja, misreprezentacijo in ne vem kaj še vse drugega navadnega slovenskega priseljenca, poddržavljenega Amerikanca in uspešnega pisatelja, ki si je drznil zapisati svojo sodbo in mišljenje o britanskem premierju, ki je sam povedal vsemu svetu, da ni njegov namen predsedovati ob razsuhu britskega imperija.

Toda dasi ima ta tožba značaj izvojevati si na sodnji osebno zadoščenje, je očitno globljega pomena, političnih implicacij. Churchill-človek ni varjen; Churchill-politik in diplomat, pravak med eksponenti imperializma, Churchill-torij pa je nadvse važen.

Adamičeva slika Churchilla je impersonifikacija kapitalističnega imperializma, politično-ekonomske ideologije, ki ne zaostaja, če ne prednjači nacifašistični ideji, da so le gotovi na rodu poklicani za svetovne gospodarje, drugi jim pa morajo biti podvrženi. Ekspremier Velike Britanije je v svojem fultonskem govoru jasno povedal in predsednik Truman mu je ploskal, da je le anglo-saksonska rasa zmožna vladati ta pregrešni svet. V drugih govorih je naglasil slovansko nevarnost, ki jo je treba po njegovem mnenju zatreti v kali. Taki izrazi so klici na vojno. Sovjetska zveza se ni predolgo obotavljala in nazvala Churchilla prvaka vojnih hujskačev. Adamič je v svoji "Večerji v Beli hiši" točno analiziral ves Churchillov politični karakter in podal razloge, zakaj je tu in tam užaljeni ekspremier bil pripravljen bratiti se celo s Stalinom in Titom in s "komunisti", da je rešil, kar se je rešiti dalo.

Churchillu gotovo tudi ni ljubo, da ima "Dinner at the White House" dobro cirkulacijo tudi v Angliji, saj so jo prejele najprominentnejše osebe, vključivši vsi člani britanske vlade in parlamenta. V Združenih državah so jo kritiki pohvalno ocenili, dasiravno so gotovi katoliški krogi izrazili svoj cerkveni položaj in vplivali na gotove knjigarne, da knjige niso razprodajale.

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJEL KOSIČ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

Iz Uredništva in Upravištva

NOVA NAPLAČEVALCA

Mesto naplačevalca sta radi odhoda toriojka, prevzela tov. Josip in Boris Zlobec. Naprošamo naše naročnike in oglaševalce, da to vzamejo blagohotno na znanje.

UVAŽUJTE!

Uredništvo in uprava Slov. Glasa se je preselila iz prostorov v ulici Mercedes 1762 v SAN BLAS 1951, U. T. 59 - 3667, kjer ostane začasno, oziroma do prve konvencije Slov. Sveta. Ista bo določila kje bo v nadaljnji sedež lista in Slov. Sveta.

Zategadelj naprošamo vse naše naročnike oglaševalce in zastopnike lista, da naslovo vsa pošta na gori navedeni naslov.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1947

Želi vsem čitateljem po širni Argentini Marko Golobič, zastopnik "Slov. Glas" v Loma Negra.

Naš aktivni in agilni zastopnik Marko Golobič je prvi naš zastopnik, ki se je odzval na apel naše uprave. Pred dnevi smo prejeli nabiralno pismo, na katero so prispevali sledeči: M. Golobič \$ 3.00, po \$ 1.—: José Pececk, Anton Štular, José Golob, Tienda L. Negra, J. Žbogar, J. Ule, J. Vukšinič, P. Pezdirc, V. Vihnak, Sastrería L. Negra, B. Mercure, J. A. Cobreros, P. Spisak. Skupaj \$ 16.00. Vsem darovalcem pristrčna hvala. Apeliramo na vse naše zastopnike da pomagajo tov. M. Golobič.

ZAHVALA

Slovenski Svet, Uredništvo in Uprava Slovenskega Glasa se zahvaljuje rojaku Francu Uršič in Trgovskemu domu za prostore katere so nudili do danes brezplačno Slov. Glasu.

Zobozdravnika
Dra. Samoilović
Dr. Feliks Falicov
Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

Dr. Hinko Halpern
Specialist notranjih bolezni
Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure
San Martín 955 - 1 nad. - dep. C
U. T. 32-0285 in 0829

FARMACIA "SOLEB"
Servicio nocturno de urgencia
Avda. Feo. Beiró 4984 U. T. 50-2074

Reinaldo Wasserman
MEDICO
Nazca 2381 U. T. 50-2844

SLOVENSKA BABICA
Filomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

Corporación Médica
"SUIPACHA"
ZDRAV. POMOČ ZA VSE BOLEZNI
Directores:
Dr. A. Izaguirre, Dr. H. J. Durán
y Dr. L. V. De La Puente
Sprejem: od 9 — 12; pop. od 15 — 20.
Ob nedeljah-praznikih: od 9 — 12.
Govori se Slovenski
SUIPACHA 28

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR EL CONSEJO ESLOVENO FORMADO POR TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

po osvoboditvi je tudi ustanovitev Osrednjega državnega arhiva Slovenije.

Na podlagi zveznega zakona o zaščiti spomenikov je nova republika ustanovila Zavod za zaščito kulturno zgodovinskih spomenikov. Ta je že zavaroval v vojni najbolj prizadete spomenike, obenem pa je organiziral službo spomeniškega varstva po vseh okrožjih. Od muzejev je najvažnejši Narodni muzej v Ljubljani. Preurejen je bil arheološki oddelek, pa tudi Etnografski in Prirodoslovni muzej. Narodni muzej v Ljubljani in Ferkov muzej v Ptujju vršita to leto tudi važna arheološka izkopavanja. Pred kratkim je bil ustanovljen tudi Geografski muzej v Ljubljani.

Posebno skrb je posvetila naša ljudska oblast, kar se tiče prosvetnega dela, tudi mladinskim vzgojnim ustanovam. Pred vojno je bilo tudi v tem pogledu na moč slabo. Kolikor je bilo takih ustanov, so imele nalogo vzgajati strankarske pripadnike protiljudskih klik. Ustanov, kjer naj bi bili delavski otroci preskrbljeni v času, ko so bili starši na delu, sploh ni bilo. Danes, ko se žene vse bolj vključujejo v produkcijo in v politično življenje, je tem bolj treba nuditi otrokom med delovnim časom staršev vse pogoje za zdrav duševni in telesni razvoj. Vse mladinske, vzgojne ustanove je zdaj prevzelo ministrstvo za prosveto. Naj-

prej smo poskrbeli za partizanske sirote, potem za vse ostale. Pri tem niti na otroke izdajalcev nismo pozabili, kajti "naši so in skrbeli bomo zanje", je dejal maršal Tito. V večjih središčih smo ustanovili deset dnevnih zavetišč za predšolske otroke, razen tega je še zmeraj 70 otroških vrtecev, ki se bodo sčasoma preoblikovali v dnevna zavetišča. Poleg tega imamo še posebno zavetišča za otroke z različnimi okvarami, duševno in živčno defektne, moralno ogrožene oziroma pokvarjene, gluhaneme, slepe ter invalidne oziroma ohromele otroke, katerih število je precej visoko. Že v prvem letu smo obnovili delo v 15 razredih za manj nadarjene, slepe, gluhaneme itd. V takih posebnih zavodih se vzgaja danes 643 gojencev, vzgojiteljev pa je v njih 69.

Poleg gimnazij so učencem po končani sedemletni osnovni izobrazbi na razpolago tudi strokovne šole, ki jih vodijo nekatera druga ministrstva in pa šola za žensko domačo obrt in šola za umetno obrt v Ljubljani, ki ju vodi ministrstvo za prosveto. Kmečka mladina obiskuje po končani osnovni šoli tudi prostovoljno nadaljevalne šole in to od novembra do marca, ko je kmečka mladina najmanj zaposlena. Pouk je za zdaj dva do trikrat tedensko in traja dve leti. V preteklem letu je bilo teh šol preko sto, učencev nad 4000, učiteljev pa 395.

Veliko skrb posveča naša ljudska oblast tudi gledališču. Na osnovi naprednih tradicij iz preteklosti in tesno povezano z našo osvobodilno borbo se je naše gledališče razvilo v pravo ljud-

sko gledališče. Na osvobojenem ozemlju smo imeli prve igralske skupine že 1942. leta, januarja 1944 pa je bilo ustanovljeno Slovensko narodno gledališče. — Prvo leto po osvoboditvi je bilo predvsem leto organizacijskih naporov, leto preizkušnje, vendar smo dobili v vseh poklikih gledališčih že tudi nekaj predstav na lepi umetniški višini. Obisk se je v primeri s predvojnimi sezonami izredno dvignil. V ljubljanski Drami je bilo v pretekli sezoni 145.000, v Operi pa 130.000 obiskovalcev. Abonmajev je bilo pred vojno 4-6, lani 11, letos pa že kar 14. Mnogo je bilo tudi gostovanj. Treba pa je bilo že v prvem letu misliti tudi na prihodnost, zlasti na vzgojo mladega kadra. To delo opravlja naša nova Akademija za igralsko umetnost. Dobili smo tudi založbo, ki je začela načrtno izdajati serijo iger, namenjenih predvsem ljudskim odrom. Poleg tega smo organizirali tudi izdajanje klasikov domače in svetovne dramatike. — Zaradi nalog, ki jih ima Odsek za gledališče pri ministrstvu za prosveto, je bil ustanovljen tudi Gledališki svet. Ta naj poveže delo vseh naših gledališč, približa gledališče ljudstvu in dvigne naša gledališča na umetniško višino.

Poleg prizadevanja prosvetnega ministrstva pa je treba podčrtati tudi delo množičnih organizacij. Za dvig

kulturne stopnje našega ljudstva so skrbeli predvsem naši sindikati, ki so organizirali vrsto tečajev in pa ženska organizacija, ki je mnogo storila za gmotno pomoč šolam in mladini.

Posebna skrb je bila od vsega začetka posvečena naši ljudski prosveti, kajti niti znanja niti umetnosti danes ne zapiramo več samo v šole, ampak hočemo oboje neprestano posredovati najširšim ljudskim množicam. Sicer imamo na Slovenskem veliko tradicije takega izobraževalnega in kulturnega prizadevanja, toda vsa ta prizadevanja, toda vsa ta prizadevanja, zlasla čisto iz ljudstva samega, so skušale reakcionarne sile preteklosti vedno bolj usmerjati ljudskim koristim v škodo. Naše delovno ljudstvo je že v prvem letu svobode pokazalo veliko voljo do prosvetnega dela. To dokazujejo neštete kulturne prireditve, izobraževalni tečaji, zlasti pa ljudsko prosvetna tekmovanja in festivali ob koncu poletja. Ljudstvo samo je vsepovsod obnovilo in na novo ustanovilo gledališke odre, knjižnice, pevske zbere itd. Ljudska oblast to delo tudi gmotno podpira, ga usmerja in budno nadzira tako da to delo v resnici dviga kulturo in izobrazbo širokih ljudskih množic in kaže pravega duha delovnega ljudstva nove Jugoslavije.

HOTEL — BAR
"EL INTERNACIONAL"
Udobnost za letoviščarje in družine. — Izborna hrana. —
AVGUST JERKIČ
lastnik
COSQUIN - Prov. Córdoba
Bs. Aires 954 - U. T. 73

GOSTILNA
"PAN DE AZUCAR"
Zbirališče letoviščarjev
Lastnik:
JOŽEF BAJZER
COSQUIN - F.C.C.N.A.
calle Córdoba 142

MATERIALES para CONSTRUCCION
MIGUEL M. BRUNO
Juan A. García 3675 U. T. 67-9380
Buenos Aires

KROJAČNICA
Franc Melinc
Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

PRVO SLOVANSKO POGREBNO
PODJETJE
Peter Sanchuk
Av. San Martín 5468. U. T. 50-8539

TRGOVINA JESTVIN
Srečko Turel
TRELLES 1402 U. T. 59-4104

Jekše Ektor
MIZARSKA DELAVNICA
Dr. Luis Belaustegui 4466
U. T. 67-3621

F. HRADILAK
*
FIAMBRERIA — Puesto N° 8
Mercado "LAS MAGDALENAS"
Fco. Beiro 5276 - U. T. 50-6990

RESTAURACIJA
"PRIŠKODNIKU"
Kroglišče in Kegljišče
Jožef Škodnik
Añasco 2652 U. T. 59-8995

KROJAČNICA
Stanislav Maurič
VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK
TRELLES 2642
U. T. 59-1232

Restavracija
A. BENULIĆ & KUSERIĆ
*
Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM
Vas po domače postreže.
Če hočete biti elegantno in dobro obuti, posetite to trgovino, imeli boste na razpolago veliko izbero vsakovrstnih čevljev, copat za delo, šport in izlete. — Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča
Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos
MOISES GERBIEZ
Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

STAVBENI KOVAČ
FRANC ČOHA
Calderón 2779 U. T. 50-6655

RADIOTEHNIK
AVGUST COTIČ
Excelsior 1500 U. T. 757-301
Sáenz Peña, F. C. P.

ZALOGA VINA
FRANC KURINČIČ
Garay 3910 U. T. 61-5384

SLOVENSKA GOSTILNA
ALEKSIJ TREBŠE
Avda. San Martín 6470 U. T. 50-5106

RAZPRODAJA KRHA
TROBEC GUŠTIN
Dovajam na dom
Heredia 477 U. T. 51-7165

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR
MARIJ MEDVEŠČEK
Guevara 525 U. T. 54-0624

BAZAR "DANUBIO"
D. UGLEŠIČ
Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

ZIDARSKO PODJETJE
JAKOB LISJAK
F. Bauza 2694 U. T. 64-1509

ZIDARSKO PODJETJE
FRANC LEVPUŠČEK
Calderón 3062 U. T. 50-8037

CASA "SOULET"
Materiales de construcción
Electricidad - Sanitarios - Maderas
Av. F. Beiró 5682. U. T. 64-3288. Bs. As.

"ALMACEN"
PETER ČUČIČ
Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

LEOPOLDO ŠKRBEC
Estropajos de acero, cap. e inter.
Pje. Valencia 2025 U. T. 69-1567

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ
Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-518

Quesería y Fiambrería "LA AMERICA"
de Cuero y Fernández
Avda. Fco. Beiró 5399 - U. T. 50-856

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA
V MUNRO
JANKO POLIAK
Ituzaingó 4267 MUNRO

TRGOVINA JESTVIN "TRST"
S. C. MIHELJ
Charcas 3120 U. T. 72-495

PRODAJA SADJA IN ZELENJAVE
J. TRUDEN in B. TRAMPUZ
Triunvirato 2901

RESTAVRANT "ČAVEN"
IVAN LEBAN
Lope de Vega 2931 Bs. Aires

RESTAVRACIJA
IVANČIČ RUDOLF
Añasco 2652

ELEKTRICNE INSTALACIJE
GILDO KLINEC
Morlote 159 U. T. 59-228

KROJAČNICA
CIRIL PODGORNIK
Tinogasta 528

KROJAČNICA
J. R. BOŽEGLAV
Triunvirato 2891 U. T. 54-268

RESTAVRANT "LAS ROSAS"
Kroglišče in kegljišče
Cnel. R. Lista 5042 Buenos Aires

FIDEOS FRESCOS
de NATALIO DOMINI
Bazurco 3425 U. T. 50-891

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO
ANTON FORNAZARIČ
España 558 - J. Ingenieros - F. C.
U. T. 757 - Santos Lugares - 271

MERCADITO "CHISPAZO"
MILAN SIRCA
Lope de Vega 2746